

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Načrtovanje v zapletenih pogojih

PRIPRAVLJAMO NAŠ NAČRT RAZVOJA

Že v aprilski številki našega glasila je bila informacija o obvezni pripravi dolgoročnega in srednjeročnega načrta. Čeprav se bo delo pri izdelavi dolgoročnega in srednjeročnega načrta časovno prepletalo, je potrebno z vsebinskega in formalnega vidika najprej izdelati dolgoročni načrt. Vsebinsko zaradi tega, ker le-ta zajema daljše časovno obdobje in bo zato tudi podlaga za izdelavo srednjeročnega načrta. Formalno pa zato, ker nas tako zavezujejo sprejeti odloki. Zato bo v nadaljevanju tekla beseda le o dolgoročnem načrtu razvoja.

Takoj je treba ugotoviti, da s pripravo dolgoročnih planskih dokumentov nekoliko kasnimo. Vzrokov za to je več. Med njimi pa prav gotovo razreševanje sprotih težav pri našem gospodarstvu. Vendar pa se zavedamo, da brez jasno opredeljenih ciljev ni mogoč kvaliteten razvoj celotne delovne organizacije. Zato smo se prav v zdajšnjem obdobju intenzivneje lotili priprave dolgoročnih planskih dokumentov.

Sprejeti so že sklep o pripravi dolgoročnega načrta o razvoju delovne organizacije oziroma njenih temeljnih organizacij, program dela za izdelavo in sprejemanje, pa tudi metodologija dela za obdobje 1986–1995 z nekaterimi elementi do leta 2000. Vse to pa predstavlja le pripravljalo osnovo.

Naslednjo fazo v pripravi dolgoročnega načrta razvoja predstavlja analiza o razvojnih možnostih Bresta. Le-ta zajema tri sklope.

Najprej je potrebno pripraviti analizo o uresničevanju srednjeročnega programa razvoja v obdobju 1981–1985 in dolgoročnega programa za čas 1976–1985 (dosedanjega razvoja) z glavnimi razvojnimi značilnostmi. Številni kazalci za temeljne organizacije so že izdelani, vsebinska analiza pa še sledi. Predvidevamo, da bi izdelavo te analize zaključili do konca septembra.

Drugi sklop predstavlja analizo in oceno možnosti o razvoju oziroma dolgoročni usmeritvi delovne organizacije. To analizo bomo izdelali v mesecu oktobru.

Tretji sklop dela pa predstavlja izdelavo smernic dolgo-

ročnega razvoja, v katerih bomo opredelili izhodišča, cilje in usmeritve dolgoročnega razvoja. Izdelali jih bomo do konca letošnjega leta.

Zatem nas čaka izdelava dolgoročnega načrta razvoja delovne organizacije in sicer najprej kot osnutek in nato kot predlog.

Osnutek bomo izdelali do konca aprila leta 1985, z razpravo pa naj bi končali do konca maja prihodnjega leta. Nato bosta sledila še izdelava in sprejem predloga dolgoročnega načrta. Vse skupaj naj bi zaključili do septembra 1985. leta.

Poudariti je treba, da so omenjeni predlagani roki le okvirni ter da program in rokovnik še nista sprejeta na organih upravljanja. Sami si bomo prizadevali, pa tudi zaradi usklajevanja z drugimi nosilci načrtovanja, da bi omenjene roke verjetno nekoliko skrajšali. Ravno v tem obdobju namreč potekajo tudi razgovori na plansko-poslovni skupnosti gozdarjev in lesne predelave Notranjske prav o teh vprašanjih. Prav gotovo pa je boljše zastaviti stvaren program in ga izpolniti, kot pa takšnega, za kate-

rega že vnaprej veš, da ga ne boš mogel izpolniti.

Ce pa se nekoliko dotaknemo vsebinskih vprašanj ob našem dolgoročnem načrtovanju, moramo takoj ugotoviti, da je v sedanjih gospodarskih razmerah načrtovanje izredno težavno. Osnova je nedvomno širši družbeni okvir – pogoj za naše opredelitve je prav gotovo dolgoročni program gospodarske stabilizacije, čeprav se le-ta v neposrednem življenju še ne uresničuje tako kot je bil zamišljen in opredeljen. Če se zamislimo ob naši delovni organizaciji, bo potrebno ob upoštevanju dosedanjega razvoja in sedanjega stanja upoštevati predvsem naslednja izhodišča:

— Opiranje na lastne sile ob sodelovanju in prizadevanjih delavcev za gospodarno in racionalno izrabo sedanjih proizvodnih

dejavnikov ter poglobljanje sistema in prakse socialističnega samoupravljanja.

— Prestrukturiranje proizvodnje v takšne proizvodne programe, ki bodo konkurenčni predvsem na tujih trgih, pa tudi na domačem tržišču.

— Krepitev družbenega in materialnega položaja delavca, ki mora temeljiti na delu ter rezultatih živga in minulega dela.

— Večje, hitrejše in trajno vključevanje v izvoz, kar bo vplivalo tudi na gospodarsko rast.

— Avtomatizacija proizvodnih procesov, smotrnejša izraba surovin in varčevanje z energijo z uporabo računalnika in podobno.

Gotovo je še vrsta nerešenih vprašanj s katerimi se bomo srečevali pri pripravi dolgoročnega načrta o razvoju delovne organizacije in na katera bomo morali v posameznih fazah oziroma v končnem predlogu dolgoročnega načrta razvoja odgovoriti.

Nekatere zadeve bodo prav gotovo še bolj jasne po uskladitvi gradiv komisij za dolgoročne naloge, ki jih je delavski svet že pred časom zadolžil za pripravo dolgoročnih usmeritev Bresta.

M. Širaj

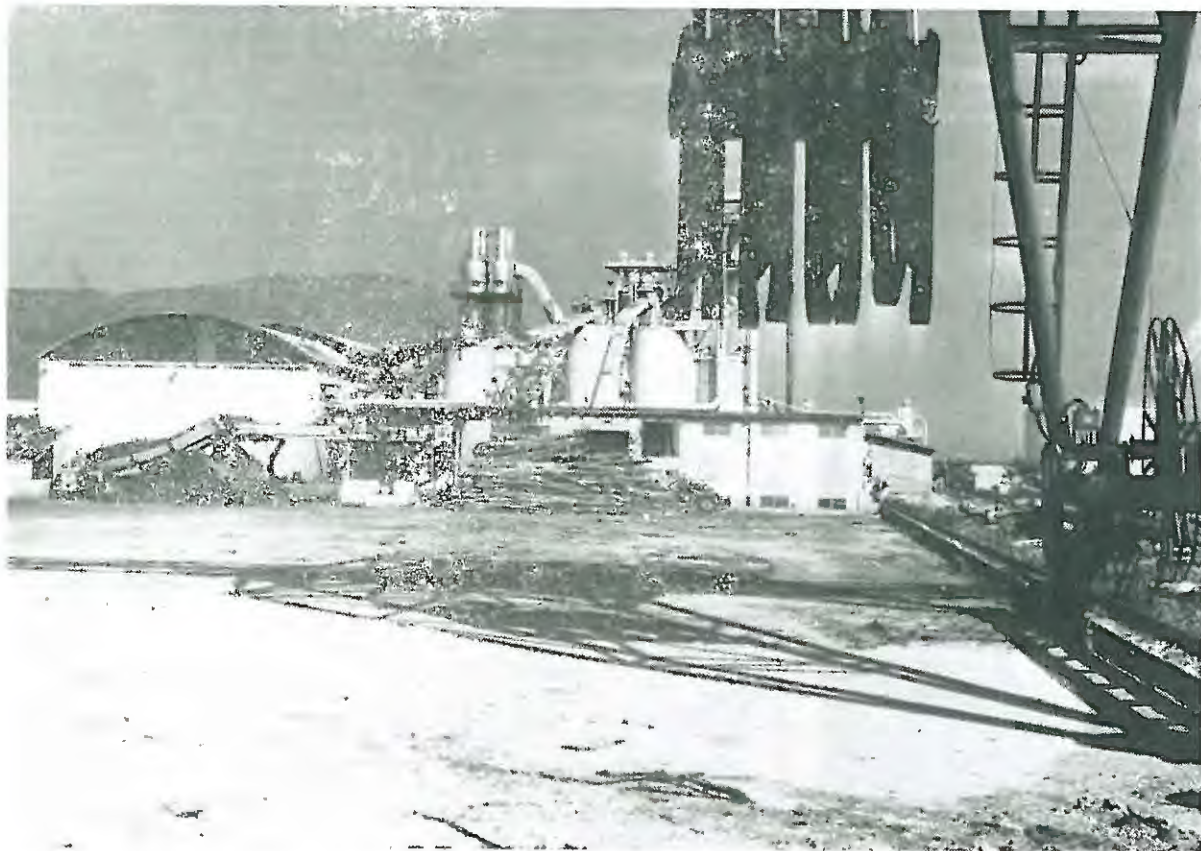
Razbremenjevanje gospodarstva — od besed k dejanjem

Da je naše gospodarstvo preveč obremenjeno z najrazličnejšimi dajatvami in obveznostmi, je nesporno dejstvo. Do teh spoznanj smo se že večkrat dokopali, vendar je doslej ostajalo le pri ugotovitvah. Vsi, od najvišjih predstavniških in oblastnih organov pa do gospodarstva samega, smo ugotavljali, da s tako obremenitvijo gospodarstvo nima sredstev za posodabljanje opreme in tehnologije in da sta zato nizka produktivnost in konkurenčna nesposobnost ovira za resnejše vstopanje v mednarodno delitev dela. Ta spoznanja smo vse do nedavnega več ali manj »jemali na znanje«, istočasno pa na različnih organih prihajali z novimi zahtevami za dodatno zagotavljanje sredstev za takšno ali drugačno dejavnost, za to ali drugo ugodnost.

Vse to je bilo mogoče do takrat, dokler smo na mednarodnem trgu kapitala ali v razvitejših državah lahko najemali posojila. Namesto da bi ta posojila usmerili v koristen in donosen razvoj, pa smo jih dali v porabo. Obnašali smo se tako, kot da naši dajalci posojil ne bodo zahtevali vračila in da bo ta vir trajen in neusahljiv. Prišli

pa smo prav do zgornje meje, ko naših obveznosti do tujine nismo mogli redno poravnati. Treba je bilo zahtevati reprogramiranje odplačil dolgova. To se pravi, da smo morali obveznosti v tem obdobju preložiti na kasnejše.

V preteklih dveh letih je naša vlada nekako uspela poteza, da so mednarodne banke ter ostale (Konec na 2. strani)

Skladišče surovin na IVERKI je skoraj prazno (več o tem na 4. strani)

Ob dnevu borca
čestitamo vsem borcem
in aktivistom NOB

Zagotoviti trajna obratna sredstva

Po približno letu in pol, ko je bil v obravnavo posredovan predlog zakona o zagotavljanju obratnih sredstev v organizacijah združenega dela, je zvezni zbor skupščine SFRJ na seji 14. maja letos sprejel omenjeni zakon, ki velja od 26. maja dalje.

Dokumenti dolgoročnega programa stabilizacije vsebujejo tudi vrsto ukrepov na finančnem področju. Tako je postavljena tudi zahteva po temeljitem preobratu v sedanji praksi financiranja obratnih sredstev.

Trajna obratna sredstva, med katera po zakonu spadajo sredstva, angažirana za zaloge surovin in materiala, drobnega inventarja in embalaže, nedokončane proizvodnje in storitev, polizdelkov in delov lastne proizvodnje, gotovih izdelkov in blaga, so že nekaj let v največji meri pokrita s kratkoročnimi viri sredstev, stanje pa se še slabša.

Podatki za Jugoslavijo nam kažejo, da se je pokritje trajnih obratnih sredstev s trajnimi in dolgoročnimi viri v obdobju od leta 1976 do 1982 znižalo s 60,4 odstotka na vsega 24,4 odstotka. Tudi iz podatkov za leto 1983 je videti, da se pokritje ni izboljšalo. Inflaciji neprilagojen obračunski sistem ter prevelika osebna, splošna, skupna in investicijska poraba so povzročili, da za financiranje vrednostnega povečanja zalog obratnih sredstev v skladi ni bilo razporejenega dovolj ostanka čistega dohodka.

Takšno stanje pa povzroča velike težave pri vzdrževanju in povečanju proizvodnje ter pri zagotavljanju likvidnosti, saj ostane edini vir za pokrivanje nastale razlike najmanj kreditov. Kreditni viri pa so omejeni, ker imajo poslovne banke natančno določen odstotek, do katerega smejo povečati plasmane. Zaradi pomanjkanja sredstev pri organizacijah združenega dela pa potem kljub zakonskim določilom prihaja do slabšanja finančne discipline.

Zakon naj bi sedanja neugodna gibanja preusmeril tako, da bi bilo do leta 1990 mogoče doseči pokritje trajnih obratnih sredstev z lastnimi in tujimi dolgoročnimi viri sredstev.

Sama zakonska določila pa ne bodo dovolj, če se ne bosta istočasno spremenili tudi miselnost in praksa, da je mogoče financirati, proizvajati in trošiti prek možnosti. Zato bo potrebno zniževati trajna obratna sredstva na najugodnejšo raven in večji del akumulacije nameniti financiranju letih.

Osnovna določba zakona je, da organizacije združenega dela, ki nimajo trajnih obratnih sredstev pokritih s trajnimi in dolgoročnimi viri, ne smejo še naprej dolgoročno nalagati sredstev izven sprotne proizvodnje, zato zakon prepoveduje naložbe v osnovna sredstva in dolgoročne plasmane. S to splošno prepovedjo pa bi bila onemogočena tudi enostavna reprodukcija, iz-

vedba že sklenjenih in zavarovanih poslov ter izpolnitev obveznosti, ki so na ravni zveze določene z drugimi predpisi. Da se to ne bi zgodilo, so v zakonu določene naslednje izjeme:

— Organizacijam, ki ne bodo imele pokritih trajnih obratnih sredstev, je omogočen nakup osnovnih sredstev do zneska neporabljene amortizacije in zneska prejetih nadomestil za uničena, odplačno prenesena ali prodana osnovna sredstva.

Za neporabljeno amortizacijo se po določilih zakona smatra amortizacija, obračunana od 1. januarja 1984. leta, zmanjšana za vlaganja v osnovna sredstva (brez zneskov, ki so zagotovljeni iz drugih virov). Iz zakona pa ni videti, ali gre za amortizacijo, ki je bila že obračunana, ali tudi za tisto, ki šele bo. Nejasno je torej, ali smemo na primer septembra letos v naložbe vložiti znesek obračunane neporabljene amortizacije do konca avgusta, ali pa tudi tisto, ki jo bomo v skladu s letnim planom obračunali do konca leta.

— Prav tako je omogočeno investiranje v osnovna sredstva tistim delovnim organizacijam, ki so za takšno vlaganje sklenile dolžniško-upniško razmerje in zavarovale plačilo do roka, določenega za dostavo obračuna. To pomeni, da organizacija, ki je 31. 12. 1983 ugotovila presežek trajnih in dolgoročnih virov obratnih sredstev in je v roku od prve predložitve obračuna (26. julij 1984) pa do druge predložitve (praviloma 15. marec 1985), sklenila dolžniško-upniško razmerje in zavarovala plačilo investicije, lahko opravi izplačilo tudi, če bi z obračunom 31. 12. 1984 ugotovila, da trajnih obratnih sredstev ne pokriva na predpisan način. Pri uporabi sredstev za dolgoročne plasmane so še naslednje izjeme:

— možno je dajanje blagovnih in potrošniških kreditov ter drugih dolgoročnih plasmanov iz sredstev, ki so za ta namen zagotovljena iz sredstev banke ali druge organizacije oziroma skupnosti;

— lahko se vpisujejo posojila v sklad federacije za kreditiranje hitrejšega razvoja gospodarstva manj razvitih republik in avtonomnih pokrajin in združevanje sredstev, s katerimi se izpolnjuje obveznost tega posojila;

— do konca leta 1985 je možno vpisovati posojila, predpisana z zakonom in združevati sredstva na osnovi samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev na vsem področju republike oziroma avtonomne pokrajine za razvoj proizvodnje in prenosa električne energije, pridobivanje

premoga in železniškega prometa.

Sestavljanje in predlaganje obračuna

Obračun obratnih sredstev in njihovih virov bo potrebno sestaviti:

— prvič po stanju 31. 12. 1983, rok za predložitev SDK je 26. julij 1984,

— po stanju 31. decembra in ga do 15. marca naslednjega leta predložiti službi družbenega knjigovodstva,

— ob statusni spremembi in ga predložiti SDK v 75 dneh po opravljeni spremembi,

— če organizacija med letom ugotovi, da se je stanje v primerjavi s prejšnjim obračunom bistveno izboljšalo oziroma spreminilo.

Pokrivanje primanjkljaja trajnih in dolgoročnih virov ter omejitev v prehodnem obdobju

Kakor smo že omenili, imajo organizacije trajna obratna sredstva v največji meri pokrita s kratkoročnimi viri, zato je logično, da je primanjkljaj mogoče nadomestiti le v daljšem obdobju. Določeno je sedemletno prehodno obdobje (do 31. 12. 1990), v katerem bo potrebno manjkajoče virov nadomestiti in sicer vsako leto najmanj sedmino.

V zakonu je tudi določeno, da bodo imele organizacije z nekritimi trajnimi obratnimi sredstvi še nekatere ugodnosti, vendar le takrat, če bodo ugotovljeni primanjkljaji na dan 31. 12. 1983 nadomeščale tako, kakor smo prej omenili.

Te ugodnosti so:

Lahko bo uporabljala sredstva: 1. Za investicije, za katere je do uveljavitve tega zakona sklenila dolžniško-upniško razmerje in zavarovala plačila v skladu z zakonom najmanj v višini 50 odstotkov predračunske vrednosti naložbe.

2. Za investicije v osnovna sredstva, ki se pridobivajo z uporabo lastnih proizvodov blaga in storitev, če je do uveljavitve tega zakona izrabljene najmanj 50 odstotkov predračunske vrednosti naložbe.

3. Za dolgoročno združevanje sredstev v druge organizacije oziroma skupnosti na osnovi samoupravnega sporazuma, sklenjenega do uveljavitve tega zakona. Organizacija, v katero se sredstva združujejo, pa mora imeti izpolnjene pogoje, ki so omenjeni pod 1. in 2. točko.

4. Za vlaganje sredstev v podjetje v tujini, če je bilo do uveljavitve tega zakona izdano ustrezno dovoljenje.

5. Za dajanje dolgoročnih blagovnih kreditov, za katere je do uveljavitve tega zakona sklenila dolžniško-upniško razmerje in si preskrbela menice z avalom banke za zavarovanje plačila teh kreditov.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Nalaganje na iverč (stari)

Razbremenjevanje gospodarstva — od besed k dejanjem

(Nadaljevanje s 1. strani)

mednarodne finančne ustanove in vlade zahodnih držav pristale na ta odlog, vendar so postavile določene pogoje. Ti pogoji pa so v glavnem take narave, ki naj bi jugoslovansko gospodarstvo usposobile za vračanje najetih posojil. Tega bi se morali zavedati že sami; sami bi morali spoznati tudi to, kje je naša zgornja meja zadolževanja, da bomo še lahko odplačevali tuja posojila. Vsega tega pa nismo počeli, ampak smo se zadolževali nenadzorovano, nekako po načelu, bo že »nekdo« plačal. Ta »nekdo« pa je jugoslovanska družba.

Če torej hočemo gospodarstvo usposobiti za bolj konkurenčen nastop na zunanjem trgu, da bomo lahko vračali tuja posojila, mu moramo pustiti več sredstev za posodabljanje. To pa zahteva, da zmanjšamo porabo izven gospodarstva, pa tudi v gospodarstvu na tistih področjih, ki jih imenujemo »režija«.

Program gospodarske stabilizacije, ki ga je sprejela zvezna skupščina v letu 1983, ima prav ta namen. Dejstvo pa je, da smo se za program gospodarske stabilizacije vsi ogreli, v neposrednem življenju pa naj bi se nas ne dotaknil, ampak nekoga drugega, češ, pri nas je vse v redu in prav. Ker pa od politične opredelitve ni šlo nikamor naprej, je zvezna vlada za letos sklenila, da moramo v tem letu jugoslovansko gospodarstvo razbremeniti za 70 milijard (novih) din od tega v Sloveniji za 11 milijard dinarjev.

Na osnovi takšne opredelitve je slovenski izvršni svet sprejel jasen program o razbremenjevanju gospodarstva. Gre za tri načine razbremenjevanja:

— zmanjšanje obveznosti iz dohodka temeljnih in delovnih organizacij,

— zmanjšanje obveznosti iz osebnih dohodkov,

— zmanjšanje ostalih obveznosti.

Podoben program je napravil tudi občinski izvršni svet in izra-

čunal, da bo razbremenjevanje gospodarstva imelo v naši občini naslednji učinek:

— iz dohodka temeljnih in delovnih organizacij	13.946.000 din,
— iz osebnih dohodkov in sklada skupne porabe	17.596.000 din,
— iz zmanjšanja drugih obveznosti	47.733.000 din
SKUPAJ TOREJ	79.275.000 din

Ker računamo, da gre šele za začetek v procesu razbremenjevanja, to niso tako majhna sredstva za naše gospodarstvo, saj bi s tem zneskom denimo pokrili skoraj dve tretjini stroškov osnovnega šolstva v občini.

Gospodarstvo pripominja, da ob tem ne gre za pravo razbremenjevanje gospodarstva, ampak bolj za samorazbremenjevanje. Menim, da je treba takšno razmišljanje odločno zavrniti. Različne skupne službe na različnih ravneh gospodarstva so se močno razbohotile in je skrajni čas, da jih začnemo zmanjševati. Osebo mislim, da so pri tem zelo velike rezerve in da bi jih bilo potrebno s takimi ukrepi najti in aktivirati.

Ugotavljamo, da imamo premalo najrazličnejšega blaga, ker je proizvodnja premajhna. Zato je treba ljudi usmerjati v proizvodnjo. S tem bomo napravili več koristnih stvari hkrati; povečali bomo proizvodnjo, zmanjšali stroške režije in gospodarski učinek bo torej dvojen. Tega se delavci premalo zavedajo in predno bi se odločili o režijskem delovnem mestu, bi bilo potrebno trikrat premisliti, ali bo to res ustrezna gospodarska korist.

Če bomo z razbremenjevanjem gospodarstva nadaljevali, in mislim, da bi morali, potem bo več maneverskega prostora tudi za stimulativno nagrajevanje osebnega, zlasti proizvodnega dela.

T. Kebe

Štirje iz okrepljene družine za našo prevozniško službo

POPRAVEK

V prejšnji številki se nam je na strani s skupnim naslovom »Dvesto števil našega glasila« v prispevku Jožeta LE-SARJA nehote zgodila nerodnost. Ko pisec niza predloge, o čem bi v glasilu morali več pisati, je izpadla njegova osnovna misel, ki je obenem tudi iztočnica ostalim predlogom. Več bi torej morali pisati o (citiramo):

» — programskih premikih tehnologije in proizvodnje za najmanj deset let naprej. Delavci nesporno hočejo videti perspektivo.«

Bralcem in predvsem piscu teh vrstic se ob tem nehotenem spodrsllaju iskreno opravičujemo.

Razvoj lesarske strojegradnje

Za nami je 16. mednarodni sejem strojev ter opreme za predelavo in obdelavo lesa v Ljubljani. Kot je znano, je ta sejem zastavljen tako, da v določenem letu razstavlja v glavnem pohištvene programe in reprovromaterial, v naslednjem letu pa je namenjeno več pozornosti strojni opreml za lesno industrijo. Tako je bilo tudi letos.

Na sejmu je sodelovalo nad 180 razstavljalcev iz štirinajstih držav. Poleg nekaterih stalnih tujih razstavljalcev so bili na letošnjem sejmu prisotni tudi vsi pomembnejši domači proizvajalci takšne opreme.

nje zastarelih licenc, prekrivanje proizvodnih programov in slaba prilagodljivost trenutnim zahtevam trga.

Zato je bila posebej izražena in poudarjena želja po tesnejšem medsebojnem sodelovanju kar zadeva sedanje strojne zmogljivosti, pa tudi sodelovanje na področju razvoja in prodaje.

Prvi koraki na področju medsebojnega povezovanja so že narejeni. Na letošnjem sejmu smo prvič nastopili skupaj Brest, Javor in Kovind. To sodelovanje bomo v prihodnje še okrepili in prenesli tudi na ostala področja naše dejavnosti.

Zavedamo se, da ob tako hitrem razvoju naše panoge postaja domače tržišče vedno manjše, brez skupnega nastopa na zuna-

njem trgu pa ne bomo konkurenčni.

Naj na tem mestu povem, da so na posvetovanju tuji proizvajalci izrazili željo in pripravljenost po tesnejšem sodelovanju z jugoslovanskimi proizvajalci strojne opreme, predvsem s tem, da bi nudili zahtevnejše strojniške in elektronske sklope, pa tudi prenos ostale tehnologije.

Skratka, sejem strojne opreme za obdelavo in predelavo lesa je za nami. Lahko ugotovimo, da je vzbudil zelo veliko odzivnost in zanimanje jugoslovanske lesne industrije, da pa bo morala prav ta panoga še mnogo narediti, da se bo enakovredno kosala s svetovnimi proizvajalci.

Za domače proizvajalce lesnih strojev in naprav je ljubljanski sejem priložnost, da se predstavijo jugoslovanski lesno predelovalni industriji in pa seveda, da pridobijo nove izkušnje in znanje s tega področja.

B. Mlakar

Proizvodni programi in naš izvoz

Priprava za napenjanje vzmeti

Ko že govorimo o domači razstavljalcih, je treba povedati, da je nekaj jugoslovanskih proizvajalcev doseglo pri izdelavi strojne opreme že zavidljivo raven, čeprav so nekatera podjetja šele v prvem razvojnem obdobju.

Letošnji sejem je pokazal, da domači proizvajalci pokrivajo sorazmerno široko področje strojne opreme za predelavo in obdelavo lesa, obenem pa moramo ugotoviti, da je izdelava zahtevnejše opreme še vedno v rokah tujih proizvajalcev.

Zaradi vse večjega zanimanja domače industrije za razvoj in izdelavo lesno obdelovalnih strojev in naprav je bila letos med sejmom vrsta dopolnilnih strokovnih srečanj in manifestacij. Posebej naj omenimo posvetovanje s temo »Lesno obdelovalni stroji,« na katerem so sodelovali nekateri priznani domači in tuji proizvajalci.

Na tem posvetu je bilo poudarjenih veliko ugodnih, pa tudi negativnih mnenj in ugotovitev o dosedanjem delu »strojegraditeljev«. Omenimo naj predvsem nekatere napake kot so kupova-

Izvoz pohištvenih programov je prav gotovo pomemben cilj naše lesne industrije. Za uspešen izvoz pa so vsekakor potrebni tudi dobri pohištveni programi.

Kje se v takšnem položaju znajde BREST? Iz preteklih let in pa seveda iz sedanjega trenutka lahko ugotovimo, da pravzaprav vse pohištvo, ki je namenjeno v izvoz na konvertibilno področje, ni plod lastnega razvoja. Z drugimi besedami, nimamo lastnih modelov, nimamo lastnega oblikovanja...

Tu je kupce v glavnem preskrbujemo z njihovimi modeli. Praktično poteka to tako, da kupec pošlje načrte ali vzorce posameznega programa, pri nas izdelamo prvi vzorec, kupec ga potrdi, nato pa pridejo na vrsto komercialni razgovori — cene, pogoji in ostalo. Pri tem se seveda tudi tehnološko podprejamo različnim modelom oziroma zahtevam tujih kupcev, kar dostikrat vnaša zmedo v naše poglede na razvoj tehnologije po posameznih temeljnih organizacijah.

To pomeni, da bi si morali dolgoročno prizadevati za razvoj

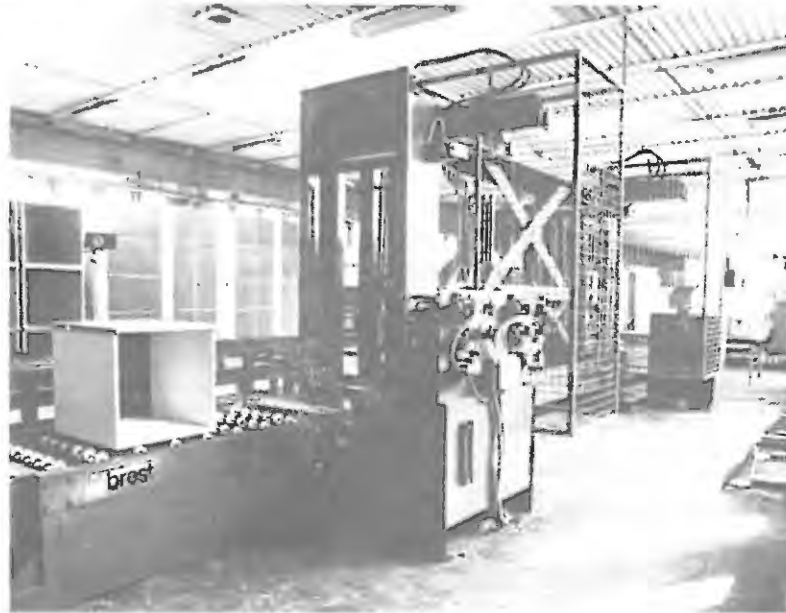
lastnih izdelkov, ki pogojujejo tudi dolgoročnost pri načrtovanju tehnološke opreme. Zavedati se moramo, da je razvoj lastnih izdelkov (hišni stil) izredno draga, dolgotrajna in zahtevna naloga.

Vsekakor za tako obsežno nalogo ne morejo biti odgovorni samo arhitekti oziroma oblikovalci, pač pa gre za skupinsko strokovno delo. Torej morajo v strokovni skupini sodelovati tudi tehnologi s področja razvoja, strokovnjaki s področja marketinga in nabave ter ne nazadnje tudi iz financ in prodaje.

Kljub vsemu pa tako široko zastavljeno delo pri razvoju nekega izdelka ne zagotavlja uspeha v prvem trenutku; zato se težko odločamo za takšen način pridobivanja novih modelov in ostajamo pri posnemanju tujih vzorcev.

Ob stabilnejšem gospodarstvu, ki je tudi eden od važnejših pogojev za takšno lotevanje razvoja izdelkov in pa seveda ob boljšem gospodarskem položaju Bresta, pa bi morali vsekakor razmišljati tudi o takšni poti za pridobivanje lastnih modelov.

B. Klešnik

Korpusna stiskalnica za OPREMO Kočevje

Zagotoviti trajna obratna sredstva

(Nadaljevanje z 2. strani)

Iz vsega tega je mogoče sklepati, da bodo po 15. marcu 1985 imele ugodnosti le tiste organizacije, ki bodo v letu 1984 pokrile s trajnimi in dolgoročnimi viri eno sedmino primanjkljaja iz leta 1983. Ob tem je treba upoštevati še pokritje povečanja zalog obratnih sredstev iz tekega leta.

Organizacija, ki ji bo uspelo pokriti primanjkljaj iz leta 1983 in sprotne povečevanja osnovnih sredstev, dolgoročnih plasmanov in trajnih obratnih sredstev, bo smela morebitni presežek trajnih in dolgoročnih virov uporabljati za vlaganje v investicije in za dolgoročne plasmane.

Najmanjše kreditov in drugih virov za financiranje naložb

Z zakonom je omejeno tudi najmanjše kreditov in drugih virov za financiranje naložb. Omejitev ni, če organizacija istočasno zagotovi tudi trajna obratna sredstva za te naložbe in če nadomesti manjkajoči znesek iz trajnih in dolgoročnih virov sredstev v skladu z zakonom. S tem zakonom se ne omejuje pridobivanje kreditnih (ali drugih) sredstev za obratna sredstva.

In kako bo novi zakon vplival na naše poslovanje?

Natančno stanje bomo poznali, ko bodo izdelani zahtevani izračuni (za vsako temeljno organizacijo posebej). Zanesljivo pa lahko trdimo, da bodo možnosti za razširjeno reprodukcijo na Brestu v prihodnje zožene in različne po temeljnih organizacijah, saj primanjkljaj trajnih in dolgoročnih virov za obratna sredstva zanesljivo obstaja. Se-

veda bodo možnosti za naložbe majhne toliko časa, dokler ne bodo izpolnjene zakonske zahteve.

To pa pomeni, da bo potrebno iskati dodatne lastne in tuje vire trajnih in dolgoročnih sredstev (kreditov za obratna sredstva z rokom vračila nad 12 mesecev, kreditov za pripravo in proizvodnjo za izvoz, del poslovnega sklada), zmanjšati oziroma racionalizirati bo potrebno vse vrste zalog, z ukrepi za zmanjševanje proizvodne, osebne, skupne in splošne porabe pa naj bi večji del čistega dohodka namenili za pokrivanje trajnih obratnih sredstev.

Preveriti bo potrebno še obseg trajno neuporabnih osnovnih sredstev, dvomljivih in spornih terjatev, pravilnost izkazanih dolgoročnih plasmanov ter dolgoročno združenih sredstev in odprodati vse nepotrebne zaloge reprodukcijskega materiala.

Čeprav je položaj na nabavnem tržišču zelo nezanesljiv, pa bo v sedanjem položaju nujno potrebno nabavljati skrajno premišljeno, tako da ne bo na škodi sprotne proizvodnje, vezava v obratnih sredstvih pa kar najbolj ugodna. Tudi hitrejšemu obračanju obratnih sredstev bodo morali v naših temeljnih organizacijah posvetiti več pozornosti, kjer ima poleg že omenjenih zalog izdelavnega materiala veliko težo tudi vezava obratnih sredstev v polizdelkih in nedokončani proizvodnji.

O položaju naših temeljnih organizacij, sprejetih in izpeljanih ukrepih ter o možnostih za zagotovitev trajnih in dolgoročnih virov obratnih sredstev pa bomo pisali kdaj drugič. P. Kovšca

Naš nosilni proizvodni program pohištva — MAJA BL

Oskrba z bukovino

Z bukovino so bile v začetku letošnjega leta velike težave, ki so bile odraz nabavne politike še iz leta 1983. V temeljnih organizacijah POHISTVO in MASIVA je primanjkovalo značno suhe bukovine, tako da je proizvodnja zamujala in v nekaterih primerih zastala, saj je bila vezana na izvozne pogodbe.

Nabavna služba je za nabavo bukovine organizirala tudi pomoč iz drugih temeljnih organizacij, tako da smo v marcu in aprilu obiskali večino proizvajalcev v Sloveniji, Hrvaški in Bosni. Ker suhe bukovine proizvajalci niso imeli na zalogi, pravih rezultatov ni bilo moč doseči.

Ko se je začela sezona razreza, so dobave začele dotekati v načrtovanih količinah, tako da je zalog količinsko že dovolj; nekaterih dimenzij pa še vedno primanjkuje, medtem ko je nekaterih že preveč, seveda glede na načrtovane količine proizvodnje, ki pa se mesečno lahko tudi spreminjajo.

Zaradi boljše nabave (rednejše dobave in pod boljimi pogoji) mora Brest navezati dolgoročnejša sodelovanja z večjimi proizvajalci. Za to so bili že narejeni prvi koraki, saj pripravljamo pogodbe o dolgoročnejšem sodelovanju s sovlaganjem v decimirnice v Sloveniji in v drugih republikah. S temi dogovori naj bi v prihodnje pokrili najmanj polovico potrebnih količin bukovine, za drugo polovico pa bomo navezovali dolgoročnejše medsebojno sodelovanje, v nekem smislu blagovne menjave.

Zanemariti pa ne smemo tudi lastnega razreza bukovine v Jelki. Zaradi dolge zime je bilo najprej pričakovati zelo slabo nabavo bukovine hlodovine, potem pa so prizadevanja nabavne službe stanje zelo spremenila. Nabavili smo zelo kvaliteto bukovino, tako da je desortiranost nekaterih debelin laže dopolnjevanje z lastnim razrezom.

M. Levar

Za naš večji izvoz

SISTEM NOTRANJNH DEVIZNIH SPODBUD ZA POSPEŠEVANJE BRESTOVEGA KONVERTIBILNEGA IZVOZA

V skladu s sporazumom o združitvi v delovno organizacijo je poleg skupne politike razvoja, programske politike, politike osebnih dohodkov in ostalega opredeljena tudi skupna politika na področju deviznega poslovanja. Takšna politika narekuje usklajen nastop na tujih tržiščih, obenem pa terja tudi usklajeno politiko pri zagotavljanju in uporabi deviznih sredstev.

Da bi v okviru delovne organizacije čimbolj uskladili pogoje za gospodarjenje (pridobivanje dohodka) na domačem in tujem trgu, smo imeli že doslej enoten sporazum o internih deviznih stimulacijah, s katerim smo poleg izenačitve pogojev za gospodarjenje želeli še posebej gospodarsko vplivati na pospeševanje oziroma še hitrejšo rast izvoza.

Taka poslovna usmeritev, ki se sklada s splošno družbeno, želi predvsem doseči takšno stopnjo izvoza, ki bo omogočala:

- redno in nemoteno oskrbo s surovinami in repromateriali bodisi iz uvoza bodisi z domačega trga (združevanje deviz tudi v smislu dolgoročne oskrbe);
- izpolnjevanje razvojnih načrtov na področju naložb (uvoz opreme, odplačila že najetih in morebitnih prihodnjih tujih kreditov, sovlaganja);
- dolgoročno reševanje politike financ, zlasti zagotavljanja likvidnosti, bodisi z vidika pridobivanja novih sredstev, bodisi s stališča nižjih obrestnih mer;
- dolgoročno politiko na področju prestrukturiranja proizvodnje v smislu družbene usmeritve v modernizacijo proizvodnih zmogljivosti in s tem manjše odvisnosti od upadanja kupne moči na domačem trgu.

Z novim predlogom o pospeševanju izvoza dajemo še večji poudarek izvozu prav na podlagi omenjenih ciljev. Izračun notranjih spodbud temelji na dveh izhodiščih:

1. na dogovorjenem deležu izvoza v celotnem prihodku (podlaga za opredelitev deleža je strokovno gradivo združenja Les o določitvi izvoza posameznih podskupin dejavnosti v okviru slovenske lesne industrije ter naš sedanje in dolgoročne planske usmeritve);
2. na presežku ustvarjenih deviznih sredstev v posamezni temeljni organizaciji (na Brestu imamo vpeljeno stalno evidenco deviznih prilivov in njihove porabe po temeljnih organizacijah).

Ponderirano povprečje (vpliv obeh izhodiščnih elementov) naj bi bila osnova za ugotavljanje deviznih stimulacij po posameznih temeljnih organizacijah.

Vire sredstev za zagotavljanje stimulacij naj bi zagotovili iz destimulacij na porabo deviz, ki bodo v posamezni temeljni organizaciji v splošnem presegle njeno razpoložljiva devizna sredstva. Stopnja destimulacije naj bi bila enotna za vse temeljne organizacije, ki porabijo več deviznih sredstev kot jih dobijo na

podlagi enotne razpolagalne pravice, ustvarjene z lastnim izvozom.

Za izračun razpolagalne pravice posamezne temeljne organizacije se uporablja skupno dosežena razpolagalna pravica v okviru sestavljene organizacije oziroma SISEOT, izračunana na podlagi deviznih prilivov vsake temeljne organizacije posebej. Različen — dejanski delež razpolagalne pravice se uporablja posebej po temeljnih organizacijah — izvoznikah le za maloobmejni promet, kompenzacijske posle in morebitne druge neposredne devizne posle.

Glede na dejstvo, da so bili najeti devizni krediti pred letom 1983 pod drugačnimi pogoji (za dinarska odplačila, ki so bila kasneje s spremembo deviznega zakona spremenjena v devizna), je v predlogu upoštevano, da leti bremenijo vse temeljne organizacije po ključu ustvarjenih deviznih sredstev oziroma po ključu presežkov deviznih sredstev posameznih temeljnih organizacij. Vse devizne obveznosti od leta 1983 naprej pa bremenijo neposredne koristnike.

Za pokrivanje deviznih obveznosti TOZD Prodaja in delovne skupnosti Skupne dejavnosti

(predvsem neblagovni odlivi — računalnik in službena potovanja) je predlagano enako merilo kot za obračun svobodne menjave dela.

Omenjeni obračuni bi se ugotavljali v smislu akontacij ob polletnem in devetmesečnem obračunu; končni obračun deviznih stimulacij oziroma destimulacij pa se bo opravil na podlagi dejanskega izvoza (prilivov) in dejanske porabe deviznih sredstev (odlivov) ob zaključnem računu. Seveda je vse, kar je govor o stimulacijah, mišljeno le konvertibilno področje, saj izvoz na klirinško področje enačimo s pogoji prodaje na domačem trgu.

Seveda pa si moramo vsi — v vseh temeljnih organizacijah — prizadevati, da bomo ustvarili pozitivno devizno bilanco v okviru družbeno priznane oziroma določene razpolagalne pravice, saj bodo v nasprotnem primeru v devizno deficitarnih temeljnih organizacijah težave z zagotavljanjem nemotene oskrbe in s tem tudi z rednim potekom proizvodnje.

Pripravljen gradivo (sistem) za pospeševanje konvertibilnega izvoza v Brestu s tako imenovanimi internimi deviznimi stimulacijami (vključujoč konkretni izračun v dveh inačicah na osnovi planiranih podatkov za leto 1984) je šele predlog, ki je posredovan v ohranavo vsem temeljnim organizacijam. Ko bodo zbrane vse pripombe, bo omenjeni predlog dopolnjen in bo nato služil kot osnova za izdelavo sporazuma. D. Mlinar

Masivni izdelki gredo v izvoz

IZVOZ IZ TEMELJNE ORGANIZACIJE MASIVA

Če smo prejšnja leta govorili in napovedovali vedno večji izvoz, potem lahko za letošnje leto trdimo, da smo pravzaprav presigli največjo mogočo mejo izvoza v celotnem prihodku.

To je po eni strani posledica nenehnih prizadevanj v iskanju primernih izdelkov, po drugi strani pa izrednega povpraševanja po izdelkih iz masivnega lesa.

Vsak mesec je nad 75 odstotkov celotne proizvodnje namenjene za izvoz na konvertibilno tržišče.

Letos nimamo težav z zapolnitvijo proizvodnih zmogljivosti za izvoz, zato pa smo imeli nekoliko več težav pri nabavi bukovega lesa. Povedati moramo, da smo te težave uspešno rešili, kar dokazuje, da je z dobrim medsebojnim

dogovarjanjem mogoče rešiti vrsto sicer nerešljivih zadev.

Tudi za prihodnje smo z nekaterimi povezavami dogovorjeni z dobavitelji surovin in računamo, da večjih težav pri preskrbi z bukovim lesom ne bomo imeli.

Zaradi nepravčasne dobave debejšega bukovega lesa imamo sicer nekoliko zamude pri izdelavi miznih podnožij, vendar računamo, da bomo zamujeno do konca leta nadomestili.

Oskrba z drugimi repromateriali je bila zadovoljiva oziroma smo se zastoje zaradi občasnih dnevnih zamud pri okovju in blagu izogibali s prerazporeditvijo delavcev v druge oddelke.

Tehnološke pomanjkljivosti v proizvodnji smo dokaj uspešno premagali s sušenjem v Hoji in Goranproduktu, pa tudi z novo opremo iz paketa posojila IFC Washington.

Podatki za prvo polovico leta nam govorijo, da bomo dosegli proizvodnjo za izvoz za 1,155.945 dolarjev ali 57 odstotkov načrta, in realizacijo po ceni za 1,140.000 dolarjev ali 56 odstotkov plana. Računamo, da bo šlo tako do konca leta, razen če si zaradi morebitnih težav ne bi začeli nabirati zamud pri odpremnih rokih. Ob skrajno disciplinirani proizvodnji in poostreni kontroli načrtujemo, da bomo načrtovani izvoz presegle za 10 odstotkov.

Ob tem bo potrebno vložiti izredno veliko truda v pravočasno dobavo materialov, pa tudi v prilagodljivo organizacijo v proizvodnji (prerazporejanje delavcev med oddelki, morebitna dela v podaljšanem delovnem času in dela ob sobotah).

Trdno sem prepričan, da bomo uspeli izpolniti zastavljene cilje v izvozu predvsem z dobrim medsebojnim sodelovanjem vseh zaposlenih.

M. Kusič

Iz MASIVE — Stoli za izvoz

Majhna zaloga surovin

Že ob koncu prvega polletja lani je pričela zaloga surovin na Iverki naglo upadati. Takšen pojav je za tak letni čas nenavaden, saj je običajno dotok surovin zaradi zaporedja v gozdarski proizvodnji v drugem in tretjem tromesečju pospešen.

Do tega je v glavnem prišlo zato, ker smo bili v prvih mesecih lani prisiljeni dobavo omejevati, da smo lahko porabili veliko zalogo že starega lesa, ki smo ga pred tem morali sprejemati v čezmernih količinah ob reševanju posledic zimskih ledolomov.

Ob našem omejevanju dobave so morali dobavitelji seveda dobiti nove kupce. Zato nam kasneje pogodbenih količin niso mogli več zagotoviti. Tako tudi jeseni nismo uspeli ustvariti ustreznih zalog za zimskie mesece, kar smo doslej napravili vsako leto.

Zato je bila bojazen, da bo proizvodnja motena že pozimi. Na srečo do tega ni prišlo, težave z oskrbo pa se nadaljujejo. Vzroki so letos seveda drugi. Naj na kratko omenim le pomembnejše:

— Zaradi realnejšega vrednotenja dolarja v zadnjem času je postal uvoz surovin cenovno popolnoma nezanimiv.

Obenem je uvoz omejen še z drugimi ukrepi. To pa pomeni velik izpad v oskrbi pri mnogih porabnikih. Zato je nastalo toliko večje povpraševanje na domačem trgu, ki pa ne more pokriti vseh potreb.

— Zaradi vedno večje energetske krize se vse več obratov, kjer nastajajo lesni ostanki, odloča, da le-te v zimskem času v celoti pokurijo.

— Iz leta v leto narašča povpraševanje po drveh za široko potrošnjo. K temu delno prispevata tudi politika cen in neredna oskrba z ostalimi gorivi.

— Izredne zimske razmere z visokim snegom so povzročile zastoj v gozdarski proizvodnji, ponekod tudi polne štiri mesece. To je bil tudi vzrok za zastoje na mnogih žagarskih obratih. S tem pa je nastalo izredno pomanjkanje lesnih ostankov, ki jih uporabljajo v papirni industriji, pa tudi v proizvodnji ivernih plošč. Zaradi tega se je povečala poraba tehničnega lesa, ki ga, kot je že omenjeno, povsod primanjkuje, obenem pa so tudi proizvodni stroški višji.

— K manjšemu obsegu gozdarske proizvodnje prispeva tudi zamrznevanje cen. Stroški poseka in spravila nenehno naraščajo, medtem ko so cene tehničnega lesa že dalj časa uradno nespremenjene. Zaostajanje za načrtovanimi poseki je bolj izrazito v zasebnem sektorju, ki čaka na »boljše čase«.

Za izboljšanje sedanjega stanja pa potrebujemo še naprej širiti krog dobaviteljev in vsestransko utrjevati poslovne odnose. Predvsem pa moramo povečati skladiščni prostor zlasti za lesne ostanke, ki jih lahko nabavimo v večjih količinah le v poletnih mesecih.

A. Hiti

Posvet propagandistov

Deseto jubilejno posvetovanje ZEP (združenje ekonomskih propagandistov Jugoslavije) je bilo letos v Novem Sadu od 4. do 6. junija.

Program posvetovanja je bil »nabit« čez ves dan. Organizirano je bilo v zelo lepo urejenem športnem centru »Vojvodina«.

Prvič po desetih letih je bilo posvetovanje brez dosedanjega tekmovanja oziroma festivala komunikacijskih sporočil. Skupščina zveze ekonomskih propagandistov Jugoslavije se je odločila, da bo takšen festival vsako leto v Portorožu. Letošnji festival komunikacijskih sporočil bo od 5. do 8. novembra.

Program posvetovanja o tržnih komunikacijah je bil razdeljen na najpomembnejša področja sedanjega družbeno-gospodarskega trenutka. To so hrana, izvoz, turizem, varovanje okolja, energija. Samo nekaj naslovov iz programa: analize in tržne komunikacije za »Stil«, »Ledo«, »Juvitana« — otroška hrana, »Bom ne bom«,

»Moj vrt« — hrana, »Više cveča, manje smeča«, »Lufthansa«, »Turistična ponudba Rima«...

Med drugimi so bili sprejeti naslednji sklepi:

— sprejem kodeksa oglaševanja v Jugoslaviji in kodeksa jugoslovanskih propagandistov;

— festival komunikacijskih sporočil bo vsako leto v Portorožu;

— organizirajo se delavci, zaposleni v temeljnih organizacijah na področju tržnih komunikacij;

— sprejet je bil program izobraževanja;

— povezovanje v okviru stroke;

— ZEP se včlani v mednarodno organizacijo propagandistov IAA.

Zadnji večer je bila projekcija propagandnih filmov z mednarodnega festivala »Benetke 1983«.

Naslednje posvetovanje ZEP bo v Črni gori ali v Prištini. To bo odločila skupščina ZEP Jugoslavije.

V. Winkler

Luženje moztišč miz — za izvoz

Stvari se premikajo

O RAZVIJANJU INOVACIJSKE DEJAVNOSTI V BRESTU

O inventivni dejavnosti zadnje čase zelo veliko govorimo in pišemo. Inovacije so postale skoraj sinonim za vse tisto, kar bi lahko oziroma bi morali storiti, da bi delali bolje, lažje in kvalitetnejše.

V preteklih nekaj letih, odkar govorimo o inovacijah kot o »rezervi« v gospodarstvu, so nekatere delovne organizacije na tem področju že prišle do prvih uspehov in danes lahko postrežejo s številskimi, vrednimi zavi-danja.

V boju za stabilizacijo je ta dejavnost dobila še veliko večji pomen, saj lahko že majhne izboljšave pomenijo prihranek časa, prihranek zelo dragih materialov in neposredno dvigajo dohodek, ki je ob današnji inflaciji vedno premajhen.

V Brestu tej dejavnosti dolgo nismo posvečali ustrezne pozornosti. Na problemski konferenci družbeno-političnih organizacij Bresta smo temeljito ocenili razmere, pokazali na napake in delo tudi na vzroke za takšno stanje in okvirno nakazali, kako se lotiti dela, da bi stvari kar najhitreje stekle.

Zapisali smo, da mora, namesto da se o tem delu občasno samo pogovarjamo, postati naša razmišljanje o neposrednih nalogah sestavni del našega vsakdanjega dela. Podatki o dejavnosti na tem področju v zadnjih nekaj letih kažejo takšno stanje, ki nikakor ne ustreza Brestovim potrebam, možnostim in sposobnostim.

Ocenili smo, da imamo vrsto sposobnih delavcev na vseh področjih proizvodnega procesa, ki dobro poznajo svoje delo, pa tudi možnosti, kako in kje bi se dalo kaj izboljšati. Prav dobro poznavanje neposrednega dela je eden od glavnih pogojev pri iskanju boljših rešitev. Take rešitve se lahko kažejo v obliki koristnih idej za prihranke materiala, surovin, pri izdelavnem času, energiji, boljši organizaciji dela, kvaliteti izdelkov...

Se bi lahko naštevali možnosti, ki bi neposredno pomenile tudi večjo produktivnost dela, ekonomičnost in rentabilnost gospodarjenja.

Kot glavni razlog za premajhno dejavnost smo pogosto omenjali pravilnik o ustvarjalnosti pri delu, kot bi le-ta že sam prinašal boljše rešitve. Ta izgovor bo kmalu odveč, saj je pravilnik že v javni razpravi in ga bo na svoji prihodnji seji sprejela delavski svet delovne organizacije.

Lotili smo se tudi organizacije te dejavnosti. Na pobudo komisije za inovativno dejavnost pri koordinacijskem odboru SOZD, ki že doslej kar dobro deluje, smo končno tudi mi ustanovili komisijo za to dejavnost.

Sestavljena je iz predstavnikov vseh temeljnih organizacij in Skupnih dejavnosti in naj bi

vsaj v začetku člani opravljali nalogo »inovatorja« v svojih okoljih. Opredelili smo, naj naredijo oceno o inovacijah v preteklem letu, naj sproti spremljajo vse nove predloge in tako ustvarijo evidenco, ki je doslej nismo imeli, naj bodo pobudniki in usmerjevalci pri iskanju boljših rešitev. Komisija naj bi odigrala vlogo usklajevalca, zbiralca in morda posrednika pri reševanju posameznih vprašanj. Dali smo ji torej zelo veliko odgovornost, prav tako tudi njenim članom, saj smo jim zaupali zahtevno »neurejeno« področje, od katerega pa vsi veliko pričakujemo.

V javni razpravi imamo tudi opis del in nalog »razvijanje inventivne dejavnosti«. To delo naj bi bilo strokovno in bi zahtevalo enotno evidenco podatkov, pa tudi enotno usmerjanje dejavnosti in dela komisij po temeljnih organizacijah.

Od problemske konference, ki je bila aprila letos, je torej doslej že precej storjenega.

S sprejemom pravilnika o ustvarjalnosti pri delu bodo dani tudi vsi formalni pogoji za delo.

Glede na veliko zavzetost in pripravljenost za delo, ki so jo pokazali člani komisije na svoji prvi seji, je moč upati, da bomo v naslednjem poročilu že prikazali konkreten primer, kaj inovacija pravzaprav je.

V. Šega

Odvisno od gibanja cen

SANACIJSKI PROGRAM V TAPETNIŠTVU

Temeljna organizacija Tapetništvo je zaključila prvo četrtletje z izgubo v višini 7.851.000 dinarjev. Zato je bila dolžna, da v predpisnem roku izdela in sprejme svoj sanacijski program.

Lani smo poslovali brez motenj, letos pa je bilo že v prvih mesecih naše poslovanje moteno. Zato smo dolžni ugotoviti vzroke za nastalo izgubo, ugotoviti pravo stanje in predvideti program ukrepov za boljše gospodarjenje.

V prvem četrtletju smo dosegli za 155.719.000 dinarjev proizvodnje, kar je 29 odstotkov letnega plana. To pomeni, da je proizvodnja za 4 odstotke nad načrtovano, primerjalno z enakim lanskim obdobjem pa je vrednostno višja za 104 odstotke. Kljub temu, da smo se stalno ubadali z oskrbo z repromateriali, je proizvodnja torej nad predvidevanji. Iz tega je moč ugotoviti, da v obsegu proizvodnje ni vzrok za nastalo izgubo.

Tudi prodaja je bila v tem obdobju nad pričakovanji. Vse izdelane garniture so bile prodane že vnaprej in tudi sedaj je proizvodnja pokrita z naročili za tri mesece naprej. To pomeni, da bi bila prodaja lahko še večja, če bi ji proizvodnja lahko sledila.

Fizično je prodaja sicer nad planom, zaradi razlik med planskimi in prodajnimi cenami pa je vrednostno pod njim. Zato je celotni prihodek manjši za 4,5 odstotka od načrtovanega.

Zaskrbljujoče je dejstvo, da so porabljena sredstva za 22 odstotkov hitreje naraščala od celotnega prihodka. To kaže na hitrejšo rast cen vhodnih materialov, katerim pa niso sledile iz-

hodne cene zaradi znanih protinflacijskih ukrepov. Kljub zamrznitvi cen so vhodne cene rastle kar za 5 do 6 odstotkov mesečno, kar se je neugodno odrazilo pri rezultatih gospodarjenja. Vsi stroški skupaj so glede na doseženi obseg proizvodnje pod planom. Ob tem pa so močno porasli stroški za prevoze, najemnine in obresti.

Na osnovi ugotovljenega stanja in vzrokov za izgubo, ki so v glavnem v neskladjih vhodnih cen repromaterialov in izhodnih cen sedežnih garnitur ter v kasnitvah odpreme za prodajo, so predvideni naslednji ukrepi:

— Izdelati je treba analizo o prodanih sedežnih garniturah in takoj narediti vse garniture, ki kasnijo z dobavo. Preklicati je treba naročila, ki niso za končnega kupca. Čimprej moramo preiti na proizvodnjo in prodajo po novih cenah.

— Obseg proizvodnje je treba povečati tako kot predvideva sanacijski program. To moramo zagotoviti z boljšo organizacijo dela, večjo delovno disciplino in z delom režijskih delavcev v neposredni proizvodnji.

— Prodajo moramo spremljati sproti in na podlagi ugotovljenih rezultatov takoj ukrepati, kar pomeni, pospešiti ali zavirati prodajo tržno zanimivih ali nezanimivih izdelkov glede na njihovo dohodkovnost za temeljno organizacijo.

Sanacijski program predvideva, da bo ustvarjen celotni dohodek 542.145.000 dinarjev, od tega za 87.459.000 v izvozu, ostalo pa na domačem trgu.

Predvideni rezultati so:

	v 000 din
Celotni prihodek	542.145
Porabljena sredstva	464.918
— od tega amortizacija	6.472
Dohodek	77.227
Pogodbene obveznosti	19.870
Zakonske in druge obveznosti	7.751
Davek	371
Svobodna menjava dela	10.016
Solidar. sredstva za stan. grad.	474
Čisti dohodek	38.745
Osebnih dohodkov	32.622
Del. čist. doh. za stan. grad.	2.181
Ostanek čistega dohodka	3.942

Predvideni rezultati v sanacijskem programu so nekoliko slabši kot pa rezultati, predvideni z letnim planom, so pa bolj dosegljivi. Rezultati v aprilu že kažejo, da je sanacijski program

zastavljen pravilno, saj se je v tem mesecu izguba zmanjšala za 5.590.000 dinarjev po fakturirani realizaciji. Računamo tudi na ugoden rezultat v maju in juniju, tako da bi bila izguba pokrita že ob koncu prvega polletja.

Delavski svet temeljne organizacije je ob obravnavi sanacijskega programa ugotovil, da za nastalo izgubo niso krivi delavci, organi upravljanja ali individualni poslovodni organ, ampak da je izguba nastala zaradi spletne zamotanih okoliščin in stabilizacijskih ukrepov, ki so se neugodno odrazili v poslovnem rezultatu.

Ob doseganju načrtovane proizvodnje in prodaje ter ob nadzorovani rasti cen repromaterialov in zamrznitvi cen prodajno zanimivih končnih izdelkov, v katerih znašajo stroški izdelavnih osebnih dohodkov samo 2,7 odstotka, pomeni že najmanjši premik v cenah izgubo ali pozitivni rezultat. To pa pomeni, da je treba zelo budno spremljati gibanje cen. Obenem pa moramo čimbolj gospodarno ravnati z dragim repromaterialom, kjer bi se mogoče dalo še kaj prihraniti, vendar ne na škodo kvalitete izdelkov.

J. Gornik

NAŠI LJUDJE

Zmotil sem ga pri delu, ko je s sodelavcem pripravljaj zložaj bukovega lesa. Takoj je bil pripravljen na razgovor.

»Že enaindvajset let delam na skladišču lesa. Sem pač težak delavec, zato nimam želje po drugem delu.« Tako sva začela pogovor z našim delavcem Toretom Štrukljem.

Čeprav je že dopolnil 65 let, je še vedno čil in zdrav, pripravljen poprijeti za vsako delo. S sodelavci se dobro razume, zato se v svoji delovni skupini dobro počuti.

Jesen se namerava upokojiti; da se še ni, je vzrok v tem, ker ima premalo pokojninske dobe. V delovni dobi pa ima štiri leta, ki jih je prebil v ujetništvu. Nemci so ga namreč ujeli v Šabcu leta 1941 in ga poslali prek Madžarske v Nemčijo, najprej v Bremen, nato pa v Ham-

burg. Sprva je bilo življenje v ujetništvu zelo težko, potem pa je dobil za ujetnika še kar ustrezno delo — prevažal je premog po mestu.

V pismih, ki jih je dobival od doma, je zvedel, da se v Jugoslaviji marsikaj dogaja. Tudi od delodajalcev, Nemcev, je slišal za Tita, za partizane. Nekateri Nemci so Tita hvalili. To so bili tisti, ki so bili proti Hitlerju; drugi pa so ga imeli za velikega bandita; tako ga je imenovala uradna stran.

Leta 1945 se je srečno vrnil iz ujetništva in se zaposlil pri »Gozdnu«.

Leta 1950 se je oženil, rodila sta se mu otroka, hčerka in sin. Sedaj sta že oba poročena, imata tudi že otroke. »Kar štirikrat sem že stari oče,« se je pohvalil Tone.

Tudi zemljo ima in jo tudi obdeluje po službi. Še bolj prizadevno se bo ukvarjal s kmetijstvom, ko bo upokojen, saj bo za kmetovanje več časa.

Tone je dober delavec, v vseh dolgih letih dela v temeljni organizaciji Pohištvo ni naredil takega prekrška, da bi bil klican na odgovornost. Sam je hudo mušno pripomnil, da ga tudi med malico nič ne vleče ven iz tovarne — recimo na kozarček, na pivo...

»Saj tudi sami nekaj veste o meni, pa še dodajte kaj svojega,« mi je dejal, ko sva končala pogovor...

Tone Štrukelj sodi med tiste starejše delavce, ki z vso odgovornostjo opravljajo svoja dela, ki razumejo najrazličnejše zadeve v zvezi z delom in ki se zavedajo, da je rešitev iz težav le v delu, ne pa v demagogiji.

J. Klančar

Vse večji obseg poslovanja

Interna banka SOZD Slovenija je bila ustanovljena v letu 1983. Poslovati je pričela 1. oktobra 1983, ko so temeljne organizacije iz štirinajstih delovnih organizacij članic SOZD Slovenija združile prva sredstva za skupno financiranje sprotne poslovanja.

Že samo dejstvo, da je kar deset delovnih organizacij — članic sestavljene organizacije ob ustanovitvi interne banke ostalo ob strani, kaže na precejšnjo »previdnost« v zvezi s takšnim združevanjem. Vendar pa je poslovanje interne banke že v prvih mesecih pokazalo, da je bila odločitev delavcev o ustanovitvi interne banke pravilna, saj so tako članice pridobile dodatne možnosti za financiranje svojih dejavnosti v obliki cenejših, pa tudi sicer ugodnejših dodatnih finančnih sredstev, možnosti za združevanje kratkoročnih denarnih presežkov po ugodni obrestni meri in podobno.

Interna banka posluje predvsem na področju kratkoročnega združevanja sredstev, dajanja kratkoročnih posojil in odkupa menic. Čeprav je interna banka

že opravila nekaj dolgoročnih poslov, pa v tako kratkem času še ni uspela postati mesto za dogovarjanje članic o skupnih nalogah. Podobno velja tudi za devizno poslovanje. Res pa je bilo to obdobje zaradi slabšega splošnega gospodarskega položaja izredno nenaklonjeno uspešnejšemu uvajanju takšnih poslov. Zato bodo ta področja v naslednjem obdobju ena izmed najpomembnejših nalog interne banke.

Za financiranje sprotne poslovanja so članice interne banke postopno dolgoročno združile do konca maja že 151 milijonov dinarjev (starih); k temu so kratkoročno združile še 152 milijonov dinarjev svojih likvidnih presežkov, interna banka pa je pridobila pri drugih organizacijah, s katerimi so njene članice dohodkovno ali pa poslovno trajnejše povezane, še 790 milijonov dinarjev. Tako je skupni potencial dosegel v maju 1.093 milijonov starih dinarjev in s tem presegel prvo magično mejo »100 milijard starih dinarjev«.

I. Zabukovec

Iz naše temeljne organizacije TAPETNIŠTVO

Iz drugih lesarskih kolektivov

INLESOVA naložba, gradnja obrata za primarno obdelavo lesa, je letošnja največja naložba v ribniški občini. Gradnja namreč sodobno, 220 milijonov vredno razrezovalnico. Obrat, ki bo dograjen predvidoma prihodnje leto, bo omogočil vpeljavo integralne tehnologije za obdelavo lesa. Sestavljen bo iz treh delov: mehaniziranega skladišča lesa, razrezovalnice in krojilnice. Izdelovali bodo osnovne elemente stavbnega pohištva, ki jih bodo nato v drugih temeljnih organizacijah sestavljali v okna, vrata in druge izdelke.

LIKO že petnajst let uspešno sodeluje z veliko ameriško firmo CCFI; prav v teh dneh so ji izvozili trimilijonti stol iz svojega kolonialnega programa. Delež ameriškega tržišča pomeni kar tri četrtnine LIKOvega izvoza, katerega vrednost je lani znašala 11 milijonov dolarjev. Tudi za prihodnji izvoz kaže spodbudno. V proizvodnji pa imajo težave z oskrbo surovin, zlasti bukovega lesa.

V **NOVOLESU** so pripravili projekt o prestrukturiranju pohištvene proizvodnje v izvoz. Med drugim bodo v ta namen postavili proizvodno stroženih in kopiranih elementov za potrebe več njihovih temeljnih organizacij. Zato bo potrebno dograditi nove proizvodne prostore. Gradnja bo veljala 62.400.000 dinarjev, dokončana pa naj bi bila v začetku prihodnjega leta.

LESNA načrtuje za letošnje naložbe v svojo lesno industrijo v vrednosti 274.303.000 dinarjev. Pri tem gre predvsem za nabavo nove strojne opreme in posodobitev proizvodnje, zlasti tiste za izvoz. Tudi v svojih žagarskih obratih zamenjujejo iztrošeno in neprimerno strojno opremo.

LESNINA se dogovarja o združitvi z ljubljansko delovno organizacijo Opremotehna. Le-ta se

ukvarja predvsem z veleprodajo vijakov, embalaže, lesnih polizdelkov, pohištvenega in stavbnega okolja, drobnega orodja, kmetijske mehanizacije, drobnega gradbenega orodja in strojev, opreme za kopalnice, barv, lakov, lepil in drugih podobnih izdelkov. Vključitev Opremotehne z njenim prodajnim programom v ponudbo reprodukcije verige Lesnine ima v dolgoročnem dohodkovnem smislu velike prednosti za obe strani.

Pisali smo že, da je **SLOVENIJALES-trgovina** v maju odprla skladišni center v Črnučah. Njegovo poslovanje bodo vodili s pomočjo računalniškega informacijskega sistema, od vnašanja podatkov ob prevzemu blaga v zalogo do izpisa odpreme dokumentacije. Računalniške operacije bodo opravljali s pomočjo terminalov, ki bodo nameščeni po celotnem območju skladišča.

V **STOLU** je bilo lani prijavljenih šestnajst tehničnih izboljšav in koristnih predlogov, od katerih jih je bilo štirinajst

uporabljenih v proizvodnji. Skupni ugotovljeni prihranek je znašal 557.655 dinarjev, doseženi pa so bili tudi drugi posredni učinki, ki jih je težko ovrednotiti. Za te izboljšave in koristne predloge so avtorji dobili 71.648 dinarjev nagrad. V prvih letošnjih mesecih kaže še bolje, saj je bilo prijavljenih že 17 izboljšav.

ELAN je pripravil spet eno proizvodno novost — jadrnico »Elan-31«, ki je že uspešno prestala uradno poskusno vožnjo. Jadrnica, ki je sicer za kupce z globokimi žepi, je namenjena družinskemu jadranju, posojanju in tehnološkim regatam. Do konca leta jih nameravajo izdelati petdeset, računajo pa tudi na uspešen izvoz. Obenem pripravljajo tudi nov manjši čoln za domače kupce s plitkim žepom.

V **MEBLU** so za letošnje letovanje prejeli 618 prijav, sto več kot lani. Največ zanimanja je za avtokamp priklopnice v Fažani.

SPOMIN NA GENERALA MAISTRA

26. julija letos bo preteklo pol stoletja, odkar je v svoji hiši na Uncu umrl prvi Slovenec, ki je postal general, velik, neustra-

šen borec in hkrati pesnik. To je bil Rudolf Maister-Vojanov.

Znano je, da je novembra leta 1918 prav on s svojimi prostovoljci-borci za severno mejo osvobodil Štajersko z Mariborom, tik pred tem, ko so Avstrijci hoteli priključiti ozemlje vse severne Slovenije do Zidanegega mosta. Če bi tedanji Narodni svet nutil Maistra potrebno pomoč, bi s svojimi borci, ki so bili sicer vojne naveličani, a za svobodo slovenske zemlje vneti, osvobodil tudi vso Koroško s Celovcem vred. Žal mu prav Narodni svet tedaj ni hotel pomagati, ampak ga je v njegovih prizadevanjih celo močno oviral.

O Maistrovem življenju in delu bomo verjetno kmalu pripravili podlistek za Brestov Obzornik, na Uncu pa bo ob njegovi hiši 29. septembra proslava, na kateri bodo sodelovali pevski zbor z Rakeka, cerkniška godba, predstavniki JLA, pionirji oddela Rudolfa Maistra, mladina in še živeči Maistrovi borci.

R. Gorjan

Filmi v juniju

6. ob 20. uri in 1. 7. ob 16. uri — ameriški western BARBAROSA.
7. ob 20. uri in 2. 7. ob 20. uri — ameriška kriminalka NOČNI JASTREBI.
7. ob 20. uri — ameriški vohunski film DVOJNI AZIL.
7. ob 20. uri in 8. 7. ob 16. uri — angleški pustolovski film DETEKTIV HARIETTE ZUPPER.
7. ob 20. uri in 9. 7. ob 20. uri — ameriška komedija PARTNERJA.
7. ob 20. uri — zahodnonemški erotični film SALON ZA MASIRANJE.
- 7., 15. 7. in 16. 7. ob 20. uri — ameriški pustolovski film (najbolj gledan film letos, nagrajen z dvema Oscarjema) ČASTNIK IN GENTLEMAN.
7. ob 20. uri in 15. 7. ob 16. uri — ameriški akcijski film NAKRAJSA POT ZA KITAJSKO.
7. ob 20. uri — ameriška drama PRVI PONEDELJEK V OKTOBRU.
7. ob 20. uri in 22. 7. ob 16. uri — ameriška komedija SMEŠNE STRANI ZGODOVINE, I. del.
7. ob 20. uri in 23. 7. ob 20. uri — mehiška erotična komedija LAHKA ŽENSKA.
7. ob 20. uri — ameriški erotični film (premiera v Sloveniji) SOSTANOVALKE.
7. ob 20. uri in 29. 7. ob 20. uri — francoski erotični film EMANUELLA, II.
7. ob 20. uri in 29. 7. ob 16. uri — hongkoški akcijski film DVOBOJ MOČNIH.
7. ob 20. uri — francoska komedija NIKAR NOCOJ, DRAGA.

Novosti iz knjižnice

JERIČ, R.: Spoznavajmo akvarijske ribe

Knjiga je pomembna pridobitev za ljubitelje akvarijskih rib in za razvoj akvaristike pri nas. Služi nam lahko kot priročnik.

POTRČ, I.: Izbrano delo

Šest knjig predstavlja prvi celovitejši prerez pisateljevega snovanja, saj zajema vsa njegova pomembnejša dela. Posamezni naslovi: Kočarji, Navzkrižja, Grudje, Krefli, Koraki in Besede.

FRANKL, V. E.: Psiholog v taborišču smrti

Avtor, profesor nevrologije, psihiatrije in logoterapije opisuje svoje bivanje v koncentracijskem taborišču Birkenwaldu. Delo je napisano kot poročilo o tem taborišču.

INGOLIČ, A.: Rokove zgodbe

Knjigo je pisatelj posvetil svojemu vnuku Roku. Zgodbe so napisane kot so se zgodile in kakor jih je pisatelj občutil kot dedek.

MURN, J.: Pripovedka o oblaku

Pravljice za najmlajše bralce z lepimi opisi narave nevsiljivo razložijo nekatere naravne pojave.

Anton Likar

Cerknica in njena okolica

Slučajno nam je prišla v roke knjižica z naslovom »Cerknica in njena okolica« s pripisom »Prijetam v spomin«, ki jo je 1878. leta izdal Anton Likar, kaplan. Ker o avtorju ne vemo ničesar, smo vsaj za najbolj osnovne podatke o njem zaprosili cerkniški župnijski urad. Odgovorili so, da kljub njihovi najboljši volji žal o njem niso mogli najti nobenih podatkov. Če o piscu knjižice kaj ve kdo od naših bralcev, naj nam to, prosimo, sporoči!

Knjižica se odlikuje po iskrenem domoljubju in veliki navezanosti na notranjsko zemljo. Čeprav govori tudi o tedanji organiziranosti cerkve na našem območju, pa je njeno težišče v kritičnem prikazu življenja in gospodarjenja pri nas pred dobrimi sto leti. Prav zato smo se odločili, da jo ponatisnemo kot naš podlistek.

In še to: ohranili smo avtorjev starinski jezik, le starinsko pisavo nekaterih besed smo posodobili oziroma uskladili z veljavnim pravopisom.

UVOD

Ako premišljamo slavna dejanja nekdanjih Grkov in Rimljanov, pa tudi drugih narodov, vrra se nam nehotoma vprašanje: kaj jih je navduševalo k tolikim dejanjem, ki jih bo občudoval svet, dokler se bo snovala zgodovina človeštva? Ljubezen do domovine! je kratek, pa neizrekljivo veliko pomenljiv odgovor.

Ta ljubezen jim je ogorevala njihovo domorodno srce; ona je pokladala vnetim govornikom presunljive besede na jezik, besede, s katerimi so vžigali svoje rojake za blagor domovinski, ona je brusila bridke meče in ostre sulice hrabrim vojščakom,

s katerimi so hodili nad svoje sovražnike ter zmagovali, ali pa umirali za priljubljeno domovino.

Ljubezen do domovine jim je bila sijajna zvezda vodnica vseh njihovih slavnih početij. Pa tudi je ni bilo pri njih bolj zaničevane stvari, kakor je bil izneverjenec ali izdajalec domovinski. Bil jim je izvržek, po pravici vreden večne sramote.

Kdo bi nam torej zameril, ako ljubimo svoj narod ter se ponasamo s svojo domovino? Kdo bi se hudil nad nami, ako se poganjamo pošteno za lepoto svojega jezika in za obveljavo narodne ravnopravnosti, ki so nam jo spoznali mili naš vladar?

Poštenjak je samo tisti, kdor spoštuje druge, pa ne zaničuje tudi samega sebe. »Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti« — preimnitne, veliko pomembne besede! Stanovitnost v veri, zvestoba do vladarja, ljubezen do domovine in narodnosti, te besede se lesketajo z zlatimi črkami na naši zastavi, ki ponosno vihra pred nami, ki nas vodi v boj za narodne pravice in nas bo gotovo pripeljala poprej ali pozneje do častitljive zmage.

Človek je take nature, da ljubi le to, kar tudi pozna. Za reč, če še tako lepo, pa nam tujo in neznanu, ni prostora v našem ljubečem srcu. Kdor pa spozna kako reč in vidi njene lepe lastnosti, se mu tudi priljubi, gori zanjo in jo brani proti krivičnim napadom.

To velja tudi za domovino. Le kdor pozna svojo domovino, le tisti jo tudi ljubi, daruje ji svoje moči ter dela neutrudno za dušni in telesni blagor svojih rojakov.

Pripomoči nekoliko k spoznanju naše mile domovine, ti hočem, preljubi bralec, popisati izmed najlepših krajev slovenskih gotovo ne zadnjega naše kranjske dežele, namreč:

Cerknico in njeno okolico

RAKEK

Kadar je raztopilo žarno pomladansko sonce snežno odejo, v katero povita je zemlja počivala zimske dni, in se je že zopet oblekla v zeleno, s cvetkami pisano obleko, zapusti za nekoliko dni mestni hrup in šum, vsedi se v voz, ki ga tira železni hlapec iz Ljubljane v Trst ali pa nasproti, in pihal in sopel bo s teboj urnega teka po notranjskih zavirah naprej. Komaj si boš ogledal nekoliko ljubljansko močvirje ali kameniti Kras, že boš zaslišal v nekakoj tujem akcentu, kakor bi bil sredi Germanije, konduktarje kričati: »Station Rakek!«

Tukaj, prijatelj, stopi z voza, postoj nekoliko na kolodvoru, ozri se proti

severu in raduj se nad prelepim prizorom. Pred seboj vidiš gorensko gorovje, mejnike kranjske dežele. Med njimi kipi proti nebu orjaški Triglav in gleda, kaj delajo Slovenije sinovi okrog.

Mogočni Triglav, sedež umišljenih bogov naših pradedov, povej nam, kaj si videl, kaj doživel, odkar te je postavil ondi večni Mojster? Videl si ljute boje malikovalstva s krščanstvom, videl si, kako so divjale sovražne čete ter mesarile in krale mirljubne Slovence, videl si požgana mesta in vasi, videl si — krvave minule čase.

In kaj vidiš sedaj? Okrog tebe se širi narod slovenski, majhen po številu, pa krepak z umom in dlanjo. Njegovi sinovi stoje visoko v duhovnih in državnih službah, na strani njegovih sinov je po navadi zmaga v vojski.

Pod tvojimi nogami izvira bistra Savica ter podi naprej svoje valove in nosi srčne pozdrave bratom na jugu. Iz njenih valov je pil čisto poezijo neumrljiv Vodnik, slovenski budnik. Narod vstaja, vzdih: kdo kliče na dan? gre pošteno in močito za svojim vodnikom trnjevo pot, katero je tudi on hodil.

Ko si si ogledal gorensko prizorje, stopi na kraj kolodvora proti zahodu. Tukaj vidiš pred seboj prijazno vas Rakek, ki šteje kakih 60 hiš, z majhno, sv. Urhu posvečeno cerkvico, podružnico cerkniške fare. Podružnice cerkve po deželi so po navadi blagoslovljene samo po kakem duhovnu, ta pa je bila posvečena po škofu, kar priča dotično zanimivo pismo, ki se glasi v slovenski prestavi:

»Mi, Ursin de Berthis, po milosti božji in apostolskega sedeža škof in knez tržaški, voščimo vsem vernim, sedanjim in prihodnjim, ki bodo to pismo brali ali poslušali, srečo in vse dobro Gospodu, ter jim dajemo na znanje, da smo s privoljenjem prečastitega gospoda Frančiška,

oglejskega patriarha, škofa tega kraja, s pomočjo sv. Duha z lastnimi rokama posvetili po šegi in navadi rimske cerkve v ponedeljek, 4. julija preteklega leta, v cerkvi sv. Urha na Rakeku, ki je cerkniška podružnica, v čast imenovanega svetnika veliki oltar, in da smo položili vanj svetinje sv. Blaža, škofa in mučenca, sv. Krizogona mučenca, sv. Marka papeža in sv. Antona opata, in da smo dodelili odpustke vsem omenjenemu posvečevanju pričujočim. Tudi dodelimo odpustke 40 dni vsem obojega spola, ki bodo to cerkev in oltar obiskali v obletnico njenega posvečenja. Ravno tisti dan smo blagoslovili tudi ondotno pokopališče. Dano v Trstu v škofijski palači 4. februarja 1606. Ursin, škof tržaški l. r.«

Takoj zunaj rakovskega kolodvora, na cesti proti Cerknici, je veliko tržišče za les. Tržni dan je vsak četrtek. Čuda veliko lesa, žaganc in tramov se proda tukaj, kar daje Rakovem lepe dohodke, vsako leto nad 600 goldinarjev.

S temi dohodki, ako modro gospodarijo z njimi, si lahko sčasoma omislijo veliko koristnih naprav za sosesko. Ako nalože vsako leto nekoliko teh dohodkov, nabralo se jih bo v več letih toliko, da bodo imeli lahko tudi lastnega duhovna in lastno šolo, če ne bodo morebiti rajše s cerkniško starodavno in častitljivo faro sklenjeni ostali.

Z Rakeka pelje lepa in zlozna, z velikim trudom in znojem izdelana cesta proti Cerknici, Grahovem, Ložu, Prezidu, Čabru, in se bo menda zdelala naprej na Hrvaško. Že zdaj gre po tej cesti voz za vozom, kaj bo šele potlej, kadar bo vsa cesta, kakor je osnovana, tudi popolnoma končana. Zares tudi v tem oziru se odpira Rakeku nepregledna prihodnost. K velikim in lepim sedanjim poslopijem g. Lavriča in Kanca se bodo čez leta pridružila ob tržišču nova in bodo dajala Rakeku čisto drugo, rekel bi, mestno obličje.

(Se bo nadaljevalo)

Osnovni objekti bodo zgrajeni

RAZGOVOR O URESNIČEVANJU DRUGEGA SAMOPRISPEVKA ZA IZGRADNJO ŠOLSKIH PROSTOROV, TELOVADNIC IN VRTCEV V OBČINI

Počasi se izteka drugi samoprispevek za izgradnjo šolskih objektov v občini in zato postaja med občani vse bolj aktualno vprašanje, kaj je bilo z njim zgrajenega. Ni slučajno, da so o teh zadevah prav pred dnevi razpravljali tudi na različnih organih (predsedstvu OK SZDL, skupščini občine, skupščini občinske izobraževalne skupnosti, pa še kje).

Uredniški odbor je zato menil, da bi pripravili razgovor z ljudmi, ki so jim ta vprašanja bolj znana in tako ob živi besedi strnili omenjene razprave in stališča. Menimo, da bo tudi bralce zanimalo, kako se uresničuje njihov sedanjí samoprispevek.

Našemu vabilu na razgovor so se ljubeznivo odzvali Slavko Tornič, predsednik gradbenega odbora, Tone Kebe, predsednik izvršnega sveta skupščine občine, Miro Juvančič, sekretar OK SZDL in Franc Dolničar, tajnik občinske izobraževalne skupnosti.

Poskušajmo iz izčrpnega razgovora na kratko strniti poglavitne misli in ugotovitve.

PROGRAM IZGRADNJE IN TEŽAVE OB NJEGOVEM URESNIČEVANJU

Program izgradnje šolskih objektov, telovadnic in vrtcev, zastavljen ob drugem referendumu za samoprispevek v te namene, je bil ovrednoten dokaj realno. Drugo vprašanje je seveda njegov vsebinski vidik: ali je dovolj temeljil na možnostih in resničnih potrebah...

Uresničili bi ga lahko dosti bolj učinkovito, če bi sredstva iz delovnih organizacij (0,6 odstotka iz dohodka — na osnovi dogovora) dotekala redneje in bi tako lahko tudi redno zaključevali posamezne finančne konstrukcije. Ob tem velja še omeniti, da sedanja kreditna politika gradnji družbenih objektov ni naklonjena in tako gradnje ni mogoče pospešiti s kreditnimi sredstvi. Zato je za poravnavo naložbenih obveznosti potreben naenkrat zbran celotni znesek.

Sicer pa sredstva iz osebnih dohodkov — iz samoprispevka dotekajo redno, medtem ko gospodarstvo že za leto 1983 dolguje 800 starih milijonov dinarjev. Obenem je bilo že sklenjeno, da se ob razbremenjevanju gospodarstva že za leto 1984 ukine prispevek 0,6 odstotka iz dohodka delovnih organizacij, kar zneslo približno 1,1 milijarde starih dinarjev (to pa je že kar za izgradnjo enega objekta).

KAM SO ŠLA SREDSTVA

Doslej je bilo iz drugega samoprispevka in sredstev delovnih organizacij porabljenih 11,1 milijarde starih dinarjev. 822 starih milijonov je šlo za dokončanje naložbe v Novi vasi (telovadnica), 300 milijonov je bilo izplačanih kot obveznost za izgradnjo vrtca v Cerknici, za dokončanje izgradnje šole v Babnem polju pa je šlo 411 milijonov starih dinarjev. Preostanek nanese gradnja šole na Rakeku.

Po dogovoru je bil obseg naložbe na Rakeku okrnjen, saj so

zaradi pomanjkanja sredstev opustili izgradnjo telovadnice. Predračunska vrednost za izgradnjo šole, ki gre h koncu, je znašala 6,4 milijarde, po ocenah pa bi potrebovali še 2,2 milijarde starih dinarjev za komunalno ureditev, ureditev okolice, priključke elektrike in vodovoda in podobno.

KAKO DO KONCA

Glede na pomanjkanje že načrtovanih sredstev in še posebej ob dejstvu, da inflacija raste hitreje od virov sredstev (osebni dohodki, dohodek) je bil temeljito pretehtan program izgradnje na osnovi drugega samoprispevka. Na osnovi ocene so tudi pripravili predlogi, kaj še zgraditi v okviru finančnih možnosti in da bi obenem zadostili najosnovnejšim potrebam šolstva in vzgojnega varstva.

Pri tem gre za cenejšo izvedbo gradnje vrtca v Loški dolini (za 120 otrok), za zoženje programa v Begunjah (odpade adaptacija kulturnega doma), v Grahovem pa naj bi le rekonstruirali sedanje objekte.

Prvi dve zadevi bo glede na razpoložljiva sredstva do konca samoprispevka še nekako mogoče izpeljati, nerešeno pa bo najbrž ostalo vprašanje Grahovega. Vsekakor pa ostane to obveza celotne družbene skupnosti, na pomoč pa bo moralo priskočiti gospodarstvo — kljub njegovemu težavnemu položaju — saj drugih virov sredstev ni moč pričakovati.

Prav v teh dneh bodo tekale o tem razprave po krajevnih skupnostih, kjer bodo obravnavali nove predlagane programe glede na potrebe in možnosti, pa tudi po temeljnih organizacijah ob ukrepih za razbremenjevanje gospodarstva.

Pričakovati je dokaj vroče razprave, vendar se je ob njih treba zavedati, da se za določeno stvar da lahko le toliko sredstev kot smo jih zbrali in da ne gre pričakovati česa »dodatnega« od »drugod«.

KAKO V PRIHODNJE

Po izteku drugega samoprispevka bodo torej zgrajeni najosnovnejši objekti za šolstvo in otroško varstvo v občini in kar lep čas potem ne gre pričakovati česa novega. Vrsta dosedanjih težav bo torej rešenih, vrsta pa jih bo še ostala.

Pri tem gre prdvsem za vzdrževanje starih in novo zgrajenih objektov. Že sedaj opažamo, da stari objekti ponekod neizrabljeno razpadajo, novi pa pomenijo za vzdrževanje novo nepričakovano velikansko breme. Vse to gre v šolstvu na račun dohodka in s tem tudi osebnih dohodkov in ni čudno, da smo se v tem pogledu znašli na repu slovenskih občin. Že s sedanjo prispevno stopnjo se je komaj moč pretolči skozi takšne obremenitve.

Vsekakor bodo stroški za vzdrževanje in obratovanje novih (in starih) objektov vplivali tudi na izpolnjevanje učno vzgojnih programov. S sredstvi, ki bodo na voljo, bo moč izpeljati samo osnovne programe, za dopolnilne (celodnevna šola, podaljšano bivanje, interesne dejavnosti in podobno) pa bo potrebo poiskati druge vire (kje?). Tako kaže, da prihodnja podoba teh dejavnosti tudi v novih prostorih ne bo preveč rožnata.

Prav zato se morajo vsi, ki gospodarijo s temi objekti in tisti, ki jih stalno ali občasno uporabljajo, obnašati skrajno odgovorno in gospodarno. Zavedati se je treba, da ti objekti niso nekakšna abstraktna družbena lastnina, ampak so zrasli neposredno iz naših sredstev, za našo korist in za naš razvoj.

Pripravil B. Levec

Uspešni Notranjci

TEKMOVANJE LESARSKIH ŠOL SLOVENIJE

V počastitev dneva mladosti je bilo 25. maja v Mariboru tekmovalje slovenskih lesarskih šol. Na tekmovalju so sodelovale ekipe iz Škofje Loke, Maribora, Ljubljane, Nove Gorice in Postojne. Ekipe posameznih šol so tek-

movale v dveh športnih disciplinah, v malem nogometu in streljanju z zračno puško, ter eni lesarski disciplini — izdelovanje lesnih vezi.

REZULTATI:

mali nogomet:

1. SLŠ Maribor
2. SLŠ Škofja Loka
3. SLŠ Ljubljana
4. SLŠ Postojna

streljanje:

1. SLŠ Maribor
2. SLŠ Ljubljana
3. SLŠ Postojna

izdelovanje lesnih vezi:

1. SLŠ Postojna
2. SLŠ Maribor
3. SLŠ Ljubljana

SKUPNO:

1. SLŠ Maribor
2. SLŠ Postojna
3. SLŠ Ljubljana

Srednja lesarska šola Postojna je na tem tekmovalju sodelovala prvič in to zelo uspešno. Najbolj se je izkazala v disciplini izdelovanje lesnih vezi, ki je najbolj cenjena disciplina na tem tekmovalju.

S tako uspešnim nastopom si lesarska šola v Postojni pridobiva dobro ime in želja vseh je, da bi se učenci, ki končajo šolanje, prav tako uspešno vključili tudi v proizvodnjo.

B. Škerlj

Naša godba na enem izmed novoletnih koncertov

Radi jim prisluhnemo

ŠESTDESET LET CERKNIŠKE GODBE

Te dni mineva šestdeset let, odkar so se cerkniški gasilci odločili, da ustanovijo svojo godbo. Ta jim je bila potrebna za igranje na veselnicah, ki so jih prirejali, da bi z izkupičkom lahko obnovili gasilsko opremo, ki je bila med prvo svetovno vojno uničena ali porazgubljena.

Godbeni odsek gasilskega društva se je hitro razvijal, godba pa je bila na višku svoje kvalitete leta 1936. Ves ta čas je igrala na različnih prireditvah, zvečine na veselnicah od Loškega potoka, Logatca, Hotedrščice do Ljubljane.

Takoj po drugi svetovni vojni je nadaljevala s svojim delom, čeprav ni manjkalo težav, ki jih je godba, ki se je potem osamosvojila, reševala po svojih najboljših močeh.

Več o zgodovini govori brošura, ki jo je cerkniški pihalni orkester izdal ob svoji 60-letnici, ob jubileju pa naj vendar zapišemo še nekaj misli ob spominu na prehojeno pot.

Prvih petdeset let je delo godbe slonelo na prijateljskih, tovariških in družabnih vezeh in danes skoraj ne moremo verjeti, da so v godbi igrali nekateri člani tudi več kot petdeset let, mnogo pa je bilo tudi takih, ki so igrali desetletje ali dve manj.

Vsa ta leta, ko so se odzivali pozivu različnih društev, organov oblasti, družbeno političnih organizacij, krajevnih skupnosti in organizacij združenega dela, da bi obogatili njihove prireditve, pa so godbeniki kljub vsemu ostajali prepričani samim sebi. Kljub temu v vseh teh letih vzponov in padcev godba, razen med drugo svetovno vojno, ni niti eno leto prenehala z delom. Težko je verjeti, da tudi prvih trideset let po vojni za njeno delo ni bilo pravih pogojev. Prav je, da za delovanje cerkniške godbe njenih prvih petdeset let damo priznanje le godbenikom samim.

Kazalo je, da bodo boljši časi prišli po letu 1965, ko je finančno skrb za godbo prevzel Brest. Desetletja premajhne družbene skrbi so pustila globoke posledice. Starejši godbeniki so prenehali z igranjem, mladi, ki so se začeli vključevati v godbo konec šestdesetih in v začetku sedemdesetih let, pa niso bili pripravljeni v godbo vložiti veliko prostovoljnih ur, ki so mnogokrat povezane z žrtvovanjem prostega časa, da bi hitro zapolnili vrzeli v orkestru.

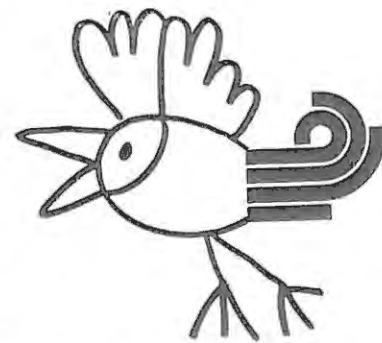
Kljub temu pa je bilo v njej dovolj moči, da so v letu 1975 začeli z gradnjo novih prostorov. Stara »štalca« v gasilnem domu, v katerem je godba domovala od leta 1934 dalje, prostore pa sta uporabljala tudi gasilsko društvo in občinska gasilska zveza, je namreč postala pretesna. V prostore se je godba vselila ob koncu leta 1976, od začetka pa do svoje šestdesetletnice pa je bilo potrebnih na tisoče pro-

stovoljnih ur, za katere so se člani odločili z referendumom o samoprispevkih.

V šolskem letu 1980/81 je godba v dogovoru z občinsko izobraževalno skupnostjo in z glasbeno šolo Frana Gerbiča začela z uresničevanjem naloge, ki je do takrat pomenila osnovno slabost, se pravi, nenehni dotok mladih, glasbeno izobraženih kadrov. Zaradi potreb so se leti že jeseni 1981 vključili v orkester in tako pripomogli, da ni prenehal z igranjem v teh najbolj kritičnih letih zadnjega desetletja.

V šolskem letu 1983/84 je izmed 39 članov sedanjega orkestra že 27 učencev glasbene šole ali pa takih, ki so v njej šolanje že končali.

Prav v času, ko je za kulturo, tudi za kulturo delavca, kmeta, učenca ali dijaka v okviru svobodne menjave dela namenjena čedalje manj denarja, godba stoji pred novo stopnico razvoja. Prav sedaj ima z novimi prostori, uniformami, instrumenti in podmladkom ustvarjene pogoje za prihodnjo kvaliteto in tudi številčno rast.

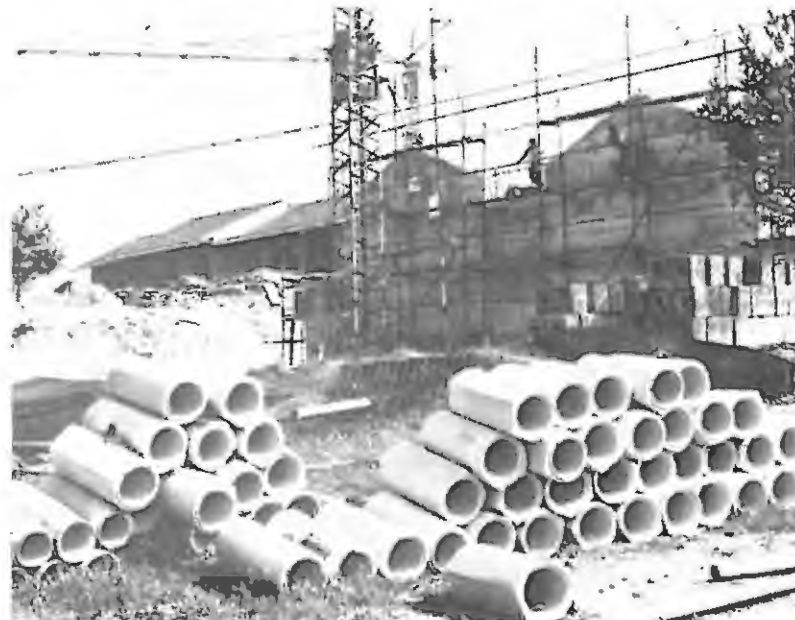

Skoraj dve desetletji pred drugo svetovno vojno in štiri po njej so bila potrebna za to. Najmanj dve vaji in povprečno en nastop tedensko za vsakega člana je vloženi v njej. Le malo je takih dejavnosti ali društev, kjer bi bilo potrebnega toliko dela in ljubezni do glasbe.

Poleg tega je orkester, v katerem je 40 ljudi, ki jih združuje le veselje do glasbe, prava šola tovarštva, sodelovanja, delovnih navad, nenehnega iskanja in želje po kvaliteti, kar daje takemu društvu še posebno obeležje. Poleg tega pa gre v godbi le za glasbo, ki človeka bogati in osvaja in ki je nazadnje ob vsakem, tudi današnjem času, človeku in družbi, tudi naši cerkniški, še kako potrebna. Zdi se, da si to spoznanje končno le utira pot.

Da godba ne živi sama zase in da postaja sestavni del današnjega vsakdana, pa kaže tudi finančna podpora delavcev Bresta prav v zadnjih letih, pa čeprav z razvojem cerkniškega pihalnega orkestra naraščajo tudi njegove potrebe.

T. Urbas

Gradnja nove šole na Rakeku gre h koncu

Naše razpoloženje ob razglasitvi rezultatov

obzornik

glasilo delovne organizacije

PRED 10 LETI

(Iz številke 81 — 30. junij 1974)

ZA VEČJO IDEJNO ENOTNOST. Ustanovna konferenca sveta zveze komunistov SOZD Slovenijales.

Koncept, ki naj ga obravnavajo in sprejmejo vsi dejavniki od zveze komunistov do samoupravnih organov, vsebuje: enoten program razvoja SOZD tako za proizvodnjo kot za trgovino skupaj in ne ločeno, s prednostnim vrstnim redom naložb; surovinsko osnovo s celotno materialno bilanco potreb in izkoriščanja surovin; naloge na področju povezovanja lesne industrije in gozdarstva ter delitev dohodka takšne integracije; enotni sistem delitve; celotno politiko prodaje, ki jo je treba postaviti v nove okvire, predvsem kar se tiče strategije celotne reprodukcije TOZD in tudi odnosov z drugimi sistemi integracije v Jugoslaviji, z vzhodnimi tržišči in tretjim svetom; makro in mikro organizacijo poslovnosti, samoupravnosti in družbene organiziranosti; koncept raziskovalne dejavnosti, vključno z razvojem šolstva.

VSI ZA NAŠO BOLJŠO PRIHODNOST. Razgovor s predsednikom izvršnega sveta skupščine Cerknica tovaršom Janezom Pakižem.

Investicije v občini, ki so sedaj v teku, bodo predstavljale po končani izgradnji vrednostno več, kot predstavljajo sedanja vrednost vseh osnovnih sredstev. Ob sedanjih investicijah v gospodarstvo naj poudarim zlasti dve stvari: Iverka, ki jo gradi Brest, je pomembna surovinska osnova za Brest in večja socialna varnost občanov, ob tem pa seveda pomemben vir akumulacije za prihodnji razvoj materialne osnove in vseh vzporednih dejavnosti v občini, če se uresničuje predvidevanja.

Drugo, kar štejem za posebno pomembno, pa je, da se je začel uresničevati gospodarski razvoj na Bloški planoti. Bloška planota je bila do sedaj nerazvito področje v občini. Z novim obratom, ki ga bo zgradila Kovinoplastika, in z razširitvijo Gramexa, bo dobila Nova vas in s tem vsa Bloška planota pomembno pridobitev. Pridobitev pa seveda pomeni vsaka smotrna naložba v razširjeno reprodukcijo.

VSE BOLJŠI PROIZVODNI REZULTATI

Vsako naraščanje osebnih dohodkov mora temeljiti na rezultatih dela in na povečani produktivnosti. Pri oblikovanju osebnih dohodkov in njihovi delitvi bomo sproti iskali možnost za dopolnitev sistema nagrajevanja, ki bo omogočal osebne dohodke po dejanskem prispevku in po rezultatih dela.

Vsaka sprememba sistema nagrajevanja pa je v skladu z načeli samoupravnega sporazuma o združevanju v pristojnosti delavcev temeljnih organizacij. Tako ni mogoče spreminjati sistemov nagrajevanja, ne da bi o tem razpravljali in odločali delavci vseh temeljnih organizacij.

ORGANIZACIJA CENTRALNEGA SKLADIŠČA GOTOVIH IZDELKOV

Neprijetno majske in junijske vreme je vplivalo, da gradnja centralnega skladišča ni potekala tako, kot smo si želeli. Zaradi neugodnih vremenskih razmer je nastal zastoj pri izvajanju del zunanje kanalizacije, ki je temeljni pogoj za izgraditev stopnega cestišča ter transportnih poti okoli skladišča. Druga dela tečejo po načrtih. Postavljen je že zadnji kritinski lok, zaključujejo montažo fasadnih plošč, postavljajo notranjo kanalizacijo, krovič polagajo kritinske elemente ter opravljajo notranja zidarsko-obrtniška dela.

ZAKLJUČEK ŠOLSKEGA LETA

Letos je zaključila šolanje na tehniški šoli tretja zaporedna oziroma že četrta generacija lesnih tehnikov. Vsaka je imela svoje posebnosti. Eni so kazali svoje sposobnosti na ekonomskem, drugi na tehnološkem, letošnji pa na organizacijskem področju. Zakaj ta ugotovitev?

Zadovoljni smo z rezultati. Razred so zaključili vsi, čeprav trije s popravni izpiti. Tako so zaključni izpiti opravljali vsi. Triindvajset učenec si je oddahnilo, nekateri z večjim, drugi z manjšim zadovoljstvom, le dva učenca pa bosta morala svoje znanje izpopolniti do popravnih izpitov, ki bodo v začetku septembra.

VEČ DRUŽBENEGA VPLIVA. Nova načela v urejanju Brestovega obzorika.

Pred dobrim letom je izšel zakon o javnem obveščanju, ki je v duhu načel nove ustave postavil pred vse tiste, ki se ukvarjajo z informacijskimi občili, vrsto zahtev. Zato je bilo potrebno tudi v urejanje in izdajanje našega glasila vnesti nekatere novosti.

V zadnjih letih je bilo čutiti v našem tisku, pa tudi v drugih občilih nekatere idejne spodrsilaje, skomercializiranost, o vsebinski usmeritvi so odločale skupine ali posamezniki, pa še vrsto drugih slabosti. Zato je bilo predvsem potrebno zagotoviti večji vpliv širše družbene skupnosti na oblikovanje obveščanja, natančneje oblikovati vsebinsko zasnovano in podrobneje urediti pravice in dolžnosti posameznih organov pri urejanju in izdajanju.

Tretje igre - tretja zmaga

III. LETNE ŠPORTNE IGRE SOZD SLOVENIJALES

Letos je bila Oprema iz Izole gostitelj III. letnih športnih iger SOZD SLOVENIJALES. Udeležile so se jih ekipe iz osemnajstih delovnih organizacij.

Kljub velikemu številu tekmovalcev pa smo se v sicer slovesni in poletno razpoloženi Izoli kar porazgubili. Tekmovalna prizorišča so bila namreč raztresena vsako na drugem kraju. Spremljanje vsake tekme posebej je bilo seveda zanimivo in še posebej razburljivo, če je igrala naša ekipa. Žal je bilo prav zaradi oddaljenosti težko videti »naše navijače«, saj so ekipo redno spremljali v glavnem lahko le rezervni tekmovalci.

Največ zanimanja in nabitosti tribuno gledalcev so pritegnile spretnostne igre, ki so imele poleg vsebinske privlačnosti tudi to prednost, da so bile na sporedu kot zadnje in je bilo tekmovalje pravzaprav že pri koncu. Morda je pravo športno vzdušje zaživel šele takrat, saj je tribuna z veseljem razpoloženjem spremljala vsako igro posebej.

Po uri napetega pričakovanja sta bili nato razglasitev rezultatov in podelitev priznanj. Sleheri rezultat je doživel aplavz in navdušenje. Skoraj v vseh panogah se je med prvimi tremi pojavilo ime Bresta, ki je s skupno 413 točkami prepričljivo zmagal. Ker je bila to že tretja zaporedna zmaga, je prehodni pokal dobil v trajno last. Razpoloženje naše ekipe je bilo seveda primereno zmagovalcu, veselo in glasno.

Kot vse podobne prireditve, smo tudi to zaključili s plesom. Če bi želeli oceniti celotno srečanje, bi bila morda še najbolj sprejemljiva prispevka, da so bili vsi deli mozaika lepi in zanimivi, ni pa bilo mogoče videti celote. To je morda edina škoda, ki pa ugodne ocene za organizacijo nikakor ne zmanjšuje.

Razšli smo se z obljubo, da se prihodnje leto srečamo v Ljubljani, na IV. srečanju, kjer naj bi bila udeležba po možnosti še bolj številna.

REZULTATI

Mali nogomet (16 ekip)

1. Lignošper
2. Stil
3. Tovarna meril
12. Brest

Odbojka — moški (7 ekip)

1. Tovarna meril
2. LIK Kočevje
3. Brest

Odbojka — ženske (6 ekip)

1. Brest
2. Trgovina
3. Tovarna meril

Kegljanje — moški (16 ekip)

	keglji
1. Trgovina	2255
2. Brest	2246
3. Lesonit	2210

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije BREST Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC

Ureja uredniški odbor: Vili FRIM, Franc GORNIK, Viktor JERIČ, Jože KLANGAR, Srečo KNAP, Božo LEVEC, Drago MAZIJ, Danica MODIČ, Janez OPEKA, Vanda ŠEGA, Marjan ŠIRAJ in Franc TRUDEN
Foto: Jože ŠKRLJ
Odbor za obveščanje je družbeni organ upravljanja. Predsednica odbora: Vanda ŠEGA.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naklada 2800 izvodov.
Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani.

Kegljanje — ženske (12 ekip)

	keglji
1. Brest	1326
2. Savinja	1275
3. LIK Kočevje	1263

Namizni tenis — moški (10 ekip)

1. KLI Logatec
2. Savinja
3. Brest

Namizni tenis — ženske (5 ekip)

1. KLI Logatec
2. Trgovina
3. Brest

Šah — moški (10 ekip)

	točke
1. Trgovina	26
2. Tovarna meril	25,5
3. Lignošper	25,5
6. Brest	20,5

Šah — ženske (4 ekipe)

	točke
1. Brest	8
2. KLI Logatec	6
3. Savinja	2

Streljanje — ženske (9 ekip)

	krogi
1. Tovarna meril	473

2. Savinja	466
3. Brest	431

Streljanje — moški (11 ekip)

	krogi
1. Brest	660
2. Tovarna meril	655
3. TP Brežice	642

Balinanje (9 ekip)

1. KLI Logatec
2. Oprema
3. Trgovina
5. Brest

IGRE SPRETNOSTI (9 ekip)

1. KLI Logatec
2. Oprema
3. Savinja
4. Brest

SKUPNA UVRSTITEV

(18 del. org.)

	točke
1. Brest Cerknica	413
2. Savinja Celje	375
3. KLI Logatec	372
4. Trgovina Ljubljana	370
5. Oprema Izola	280
6. Tovarna meril Sl. Gradec	273
7. Lignošper Bos. Novi	209
8. Lesonit Il. Bistrica	199
9. LIK Kočevje	176
10. Stil Koper	119

V. Segal

Streleške novice

PREMIČNA TARČA DIVJADI

V Kazljah pri Sežani je bilo organizirano regijsko tekmovalstvo na premično tarčo »bežečega merjasa«. Lanski republiški prvaki iz Postojne in domačini, ki imajo ustrezno strelišče, so ostali v senci strelcev Bresta in Cerknice.

Ekipno:

	krogi
1. Brest I.	387
2. Brest II.	326
3. Svoboda (Sežana)	296

Posamezno:

	krogi
1. Kebe Leon (Brest)	130
2. Škrli Janez (Brest)	130
3. Zalar Milan (Brest)	127

V Kazljah je bilo tudi republiško prvenstvo v streljanju na premično tarčo divjadi. Brest je bil četrti s 361 krogi, kar je za 4 kroge bolje od veljavnega republiškega rekorda. Tudi posamezniki so se med 36 nastopajočimi dobro uvrstili, in sicer: Mahne Franc (7), Obreza Janez (8), Zalar Milan (9). Ta športna panoga ima pri nas veliko ljubiteljev.

NOČNO TEKMOVANJE — VELIK USPEH

Na tradicionalnem republiškem nočnem tekmovalstvu v Ljubljani z vojaško puško je SD Brest dosegla že tretjo zaporedno zmago, kar je velik uspeh, saj je takšno tekmovalstvo zelo zahtevno. Tarče so oddaljene tristo metrov, osvetljene in vsi trije strelci streljajo v eno tarčo. Tekmovalci so se udeležili tudi predstavnikov sindikata Pohištva in Masive. Rezultati so bili veliko boljši od prejšnjih let, saj je bilo potrebno za 10. mesto tarčo zadeti kar dvanaajstkrat. Nastopalo je kar 149 ekip.

Rezultati:

	zadeti	krogi
1. SD Brest	15	75
2. SD Brest	14	77
3. ZEM	14	67
4. SD Brest	14	62

PIONIRJI IN PIONIRKE — PRVAKI Z MALOKALIBRSKO PUŠKO V NOTRANJSKI REGIJI

V Postojni je na malokalibrskem strelišču občinska strelska zveza Postojne organizirala regijsko tekmovalstvo pionirjev in pionirk v streljanju z MK puško. V lepem vremenu so se pomerili

najmlajši strelci v trojnem položaju (leže, stoje, kleče) in disciplini 30 leže. Zmagovalci oziroma ekipe, ki so izpolnili normo, bodo nastopili na republiškem prvenstvu v Ljubljani.

Pionirji — trostav Ekipno:

	krogi
1. SD Brest I.	556
2. SD Pivka	512
3. SD Brest II.	411
30 — leže	
1. SD Brest I.	661
2. SD Pivka	602
3. SD Brest II.	578

Posamezno:

	krogi
1. Zidar Martin (Brest)	199
2. Zavar Simon (Postojna)	190
3. Celhar Drago (Pivka)	186
30 — leže	

	krogi
1. Zidar Martin (Brest)	243
2. Maček Dejan (Brest)	237
3. Kavčič Zoran (Pivka)	226

Tudi pri pionirkah so v trostavu in v disciplini 30 leže zmagale pionirke SD Brest.

Trostav

	krogi
1. Otoničar Ines	202
2. Istenič Saša	196
3. Kebe Jasna	188
30 — leže	

	krogi
1. Istenič Saša	234
2. Otoničar Ines	229
3. Kebe Jasna	194

F. Mahne

V SPOMIN

V januarju smo se za vedno poslovili od našega upokojenca Draga GRLA iz Markovca. V temeljni organizaciji je bil zaposlen vse od leta 1946 do leta 1963, predvsem na delih in nalogah »robljenje žaganega lesa«.

V februarju pa smo zopet obnemeli ob kruti novici, da nas je zapustila še ena nekdanja sodelavka — upokojenka Marija ŽAGAR iz Dan. Pri nas je bila zaposlena od leta 1964 do leta 1976 kot delavka v delovni enoti stolarna.

Poznali smo ju kot prizadeno, marljivo delavko in dobro tovarišo. Takšna ju bomo tudi ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv TOZD Žagalnica Stari trg